

Grupa Kapitałowa **FERRUM**

Rozszerzony skonsolidowany
raport kwartalny za

III kwartał 2017 r.

Katowice, 29 listopada 2017 r.

Spis treści:

1	Wprowadzenie	5
1.1.1	Wybrane dane finansowe	5
1.1.2	Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM.....	5
1.1.3	Wybrane jednostkowe dane finansowe FERRUM S.A.	6
1.1.4	Wybrane dane finansowe spółek z Grupy Kapitałowej FERRUM	6
1.2	Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej FERRUM	7
1.2.1	Opis Grupy Kapitałowej FERRUM	8
1.2.2	Opis podstawowych produktów	10
1.3	Zasady sporządzania niniejszego raportu oraz sprawozdań finansowych	14
2	Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM	16
2.1	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	16
2.2	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	17
2.3	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	18
2.4	Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	18
2.5	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	19
2.6	Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	20
2.7	Informacja dodatkowa do skonsolidowanego kwartalnego sprawozdania finansowego	21
2.7.1	Informacja o odpisach aktualizujących	21
2.7.2	Informacje o utworzeniu, zwiększeniu, wykorzystaniu i rozwiązaniu rezerw.....	21
2.7.3	Informacje o istotnych transakcjach na aktywach.....	21
2.7.4	Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych	21
2.7.5	Wskazanie korekt błędów poprzednich okresów	21
2.7.6	Informacje dotyczące zmian zobowiązań lub aktywów warunkowych	21
2.7.7	Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności	22
2.7.8	Informacje o zawarciu przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi	22
2.7.9	Informacje dotyczące instrumentów finansowych.....	22
2.7.10	Informacje dotyczące dywidendy.....	22
2.7.11	Zdarzenia po dniu bilansowym	23
2.7.12	Inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego	23
3	Jednostkowe sprawozdanie finansowe FERRUM S.A.	24
3.1	Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	24
3.2	Jednostkowy rachunek zysków i strat	25
3.3	Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	26
3.4	Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	27
3.5	Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	28
3.6	Informacje objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	29
4	Omówienie wyników finansowych	30
4.1	Grupa Kapitałowa FERRUM za 9 m-cy 2017 r.	30
4.1.1	Skonsolidowane przychody ze sprzedaży	30
4.1.2	Skonsolidowane wyniki na działalności operacyjnej	30
4.1.3	Skonsolidowane koszty operacyjne.....	31

4.1.4	Skonsolidowany wynik netto	31
4.1.5	Sytuacja majątkowa - struktura aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.....	31
4.1.6	Sytuacja pieniężna	32
4.2	Grupa Kapitałowa FERRUM za III kwartał 2017 r.....	32
4.2.1	Skonsolidowane przychody ze sprzedaży	32
4.2.2	Skonsolidowane wyniki na działalności operacyjnej	33
4.2.3	Skonsolidowane koszty operacyjne.....	33
4.2.4	Skonsolidowany wynik netto	33
4.3	Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za 9 m-cy 2017 r.	33
4.3.1	Przychody ze sprzedaży.....	33
4.3.2	Wynik na działalności operacyjnej.....	34
4.3.3	Jednostkowe koszty operacyjne.....	34
4.3.4	Wynik netto	34
4.4	Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za III kwartał 2017 r.....	35
4.4.1	Przychody ze sprzedaży.....	35
4.4.2	Wynik na działalności operacyjnej.....	35
4.4.3	Jednostkowe koszty operacyjne.....	36
4.4.4	Wynik netto	36
4.5	Wyniki wg segmentów działalności.....	37
4.5.1	Wyniki wg segmentów działalności za 9 m-cy 2017 r.	41
4.5.2	Wyniki wg segmentów działalności za III kwartał 2017 r.	41
4.6	Prezentacja sprzedaży w poszczególnych segmentach za 9 m-cy 2017 r.....	42
4.6.1	Prezentacja sprzedaży w segmencie rur	42
4.6.2	Prezentacja sprzedaży w segmencie konstrukcji spawanych.....	42
4.6.3	Prezentacja sprzedaży w segmencie działalności marketingowej i promocyjnej	43
4.7	Prezentacja sprzedaży w poszczególnych segmentach za III kwartał 2017 r.	43
4.7.1	Prezentacja sprzedaży w segmencie rur	43
4.7.2	Prezentacja sprzedaży w segmencie konstrukcji spawanych.....	43
4.7.3	Prezentacja sprzedaży w segmencie działalności marketingowej i promocyjnej	44
4.8	Rynki zbytu i zaopatrzenia	44
4.8.1	Segment rur	44
4.8.2	Segment konstrukcji spawanych	44
4.9	Opis czynników i zdarzeń, w tym o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki skonsolidowane	45
4.10	Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych	45
4.11	Wykorzystywane instrumenty finansowe.....	45
4.11.1	Zarządzanie zasobami finansowymi	46
4.11.2	Opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z emisji	46
4.11.3	Zarządzanie ryzykiem finansowym	46
4.12	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania prognoz wyników na dany rok	46
4.13	Przewidywana sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej FERRUM	47
5	Pozostałe informacje	47
5.1	Istotne dokonania lub niepowodzenia Emitenta zawierające podsumowanie najistotniejszych wydarzeń.....	47
5.2	Kalendarium wydarzeń.....	48
5.3	Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi	49

5.4	Objaśnienia dotyczące sezonowości i cykliczności sprzedaży	50
5.5	Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	50
5.6	Informacje o udzieleniu poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji	51
5.7	Akcje i akcjonariat.....	51
5.7.1	Struktura kapitału zakładowego.....	51
5.7.2	Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu FERRUM S.A.....	51
5.7.3	Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.....	52
5.7.4	Stan posiadania akcji Emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące FERRUM S.A.....	52
5.8	Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej.....	52
5.9	Czynniki, które w ocenie Emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału.....	53
5.9.1	Czynniki wewnętrzne.....	53
5.9.2	Czynniki zewnętrzne	54
5.9.3	Realizacja strategii oraz rozwój Grupy Kapitałowej	54
5.10	Perspektywy i czynniki rozwoju branży stalowej w Polsce	55
5.10.1	Perspektywy i czynniki rozwoju rynku konstrukcji stalowych	57
5.11	Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń	58
5.11.1	Ryzyka strategiczne	58
5.11.2	Ryzyka operacyjne.....	59
5.11.3	Ryzyka finansowe	61
5.12	Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej FERRUM.....	64
5.12.1	Zatrudnienie w FERRUM S.A.....	64
5.12.2	Zatrudnienie w ZKS FERRUM S.A.	64
5.12.3	Zatrudnienie w FERRUM MARKETING Sp. z o.o.	65
5.13	Inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Emitenta	65
6	Podpisy osób uprawnionych do reprezentacji Emitenta	65

1 Wprowadzenie

1.1.1 Wybrane dane finansowe

Poniżej Spółka zamieszcza wybrane dane finansowe odpowiednio Grupy Kapitałowej FERRUM, FERRUM S.A. oraz zbiorczo dla jednostek zależnych. Zaprezentowane poniżej wybrane dane finansowe przeliczono na walutę EURO w następujący sposób:

- poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczone zostały według kursu ogłoszonego przez NBP obowiązującego na dzień bilansowy tj. 30 września 2017 r. (1 EUR = 4,3091 PLN) i na dzień 31 grudnia 2016 r. (1 EUR = 4,4240 PLN).
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczone zostały po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego z miesięcy w danym okresie sprawozdawczym tzn. dla okresu od 1 stycznia do 30 września 2017 r. (1 EUR = 4,2566 PLN) oraz dla okresu od 1 stycznia do 30 września 2016 r. (1 EUR = 4,3688 PLN).

Szczegółowa analiza oraz omówienie wybranych spośród poniższych danych znajduje się w pkt. 4 pn. *Omówienie wyników finansowych*.

1.1.2 Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	W tys. zł		W tys. EUR	
	Za 9 m-cy 2017	Za 9 m-cy 2016	Za 9 m-cy 2017	Za 9 m-cy 2016
Przychody ze sprzedaży	239 727	237 244	56 319	54 304
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(27 639)	10 253	(6 493)	2 347
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(32 071)	6 593	(7 534)	1 509
Zysk (strata) netto	(30 188)	5 136	(7 092)	1 176
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(50 824)	12 979	(11 940)	2 971
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	49	(5 372)	12	(1 230)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	65 496	(11 035)	15 387	(2 526)
Przepływy pieniężne netto razem	14 721	(3 428)	3 458	(785)
Aktywa razem na dzień*	280 273	264 512	65 042	59 790
Zobowiązania długoterminowe*	52 458	14 708	12 174	3 325
Zobowiązania krótkoterminowe*	209 539	201 302	48 627	45 502
Kapitał własny*	18 276	48 502	4 241	10 963
Kapitał akcyjny	75 839	75 839	17 600	17 143
Liczba akcji (w sztukach)**	23 156 866	23 156 866	23 156 866	23 156 866
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	(1,30)	0,22	(0,31)	0,05
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	0,79	2,09	0,18	0,47

*dane bilansowe dla okresu porównawczego zostały podane wg stanu na dzień 31.12.2016 r.

**szczegółowe informacje nt. kapitału zakładowego oraz liczby akcji znajduje się w pkt 5.7 Akcje i akcjonariat poniżej. W wierszu wykazano liczbę akcji pomniejszoną o akcje własne.

1.1.3 Wybrane jednostkowe dane finansowe FERRUM S.A.

Wybrane jednostkowe dane finansowe	W tys. zł		W tys. EUR	
	Za 9 m-cy 2017	Za 9 m-cy 2016	Za 9 m-cy 2017	Za 9 m-cy 2016
Przychody ze sprzedaży	184 137	193 949	43 259	44 394
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(30 869)	5 720	(7 252)	1 309
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(35 158)	2 482	(8 260)	568
Zysk (strata) netto	(32 833)	1 818	(7 713)	416
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(54 324)	10 825	(12 762)	2 478
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	158	(3 244)	37	(743)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	68 898	(9 648)	16 186	(2 208)
Przepływy pieniężne netto razem	14 732	(2 067)	3 461	(473)
Aktywa razem na dzień*	225 540	213 438	52 340	48 245
Zobowiązania długoterminowe*	47 950	9 244	11 128	2 090
Zobowiązania krótkoterminowe*	177 666	171 413	41 230	38 746
Kapitał własny*	(76)	32 781	(18)	7 410
Kapitał akcyjny	75 839	75 839	17 600	17 143
Liczba akcji (w sztukach)**	23 156 866	23 156 866	23 156 866	23 156 866
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	(1,42)	0,08	(0,33)	0,02
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	-	1,42	-	0,32

*dane bilansowe dla okresu porównawczego zostały podane wg stanu na dzień 31.12.2016 r.

**szczegółowe informacje nt. kapitału zakładowego oraz liczby akcji znajduje się w pkt 5.7 Akcje i akcjonariat poniżej. W wierszu wykazano liczbę akcji pomniejszoną o akcje własne.

1.1.4 Wybrane dane finansowe spółek z Grupy Kapitałowej FERRUM

W poniższej tabeli prezentujemy podstawowe dane finansowe za 9 m-cy i III kwartał 2017 r. poszczególnych spółek z Grupy Kapitałowej FERRUM na tle wyników skonsolidowanych (w tys. zł).

Wybrane dane finansowe za 9 m-cy 2017 r. (w tys. zł)

Spółka	FERRUM S.A.	ZKS FERRUM S.A.	FERRUM MARKETING Sp. z o.o.	Grupa Kapitałowa FERRUM (po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych)
Sprzedaż netto	184 137	62 529	2 512	239 727
Zysk/strata z działalności operacyjnej	(30 869)	2 683	364	(27 639)
Zysk/strata z działalności operacyjnej bez uwzględnienia zmiany wyceny nieruchomości inwestycyjnej	(11 906)	2 683	364	(8 676)

Wynik przed opodatkowaniem	(35 158)	2 538	365	(32 071)
EBITDA	(23 523)	5 372	364	(17 787)
EBITDA bez uwzględnienia zmiany wyceny nieruchomości inwestycyjnej	(4 560)	5 372	364	1 176
Wynik netto	(32 833)	2 139	365	(30 188)
Wynik netto bez uwzględnienia zmiany wyceny nieruchomości inwestycyjnej	(17 473)	2 139	365	(14 828)
Aktywa ogółem	225 540	99 934	12 583	280 273
Zobowiązania ogółem	225 616	44 676	754	261 997

Wybrane dane finansowe za III kwartał 2017 r. (w tys. zł).

Spółka	FERRUM S.A.	ZKS FERRUM S.A.	FERRUM MARKETING Sp. z o.o.	Grupa Kapitałowa FERRUM (po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych)
Sprzedaż netto	49 030	22 734	1 043	70 997
Zysk/strata z działalności operacyjnej	(7 742)	1 024	128	(6 531)
Wynik przed opodatkowaniem	(9 606)	1 116	128	(8 301)
EBITDA	(5 325)	1 927	128	(3 270)
Wynik netto	(10 449)	930	128	(9 344)

1.2 Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej FERRUM

Grupa Kapitałowa FERRUM [dalej: Grupa, Grupa Kapitałowa, Grupa FERRUM] składa się z jednostki dominującej – FERRUM S.A. [dalej: FERRUM, Spółka, Emitent] oraz dwóch jednostek zależnych, tj. Zakładu Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. [dalej: ZKS FERRUM, Zakład Konstrukcji Spawanych] oraz FERRUM MARKETING Sp. z o.o. [dalej: FERRUM MARKETING]. Według stanu na dzień 30 września 2017 r. spółką zależną od FERRUM S.A. jest również Walcownia Rur FERRUM Sp. z o.o. (w likwidacji).

FERRUM jest liderem w produkcji rur do przesyłu mediów. Specjalizuje się w produkcji rur stalowych ze szwem oraz kształtowników zamkniętych.

ZKS FERRUM jest jednym z największych w Polsce wytwórców zbiorników na LPG, zbiorników pionowych oraz cystern. Specjalizuje się także w produkcji płaszczy stalowych, bębnow, kotłów, kadzi, wanien cynkowych oraz trawialniczych.

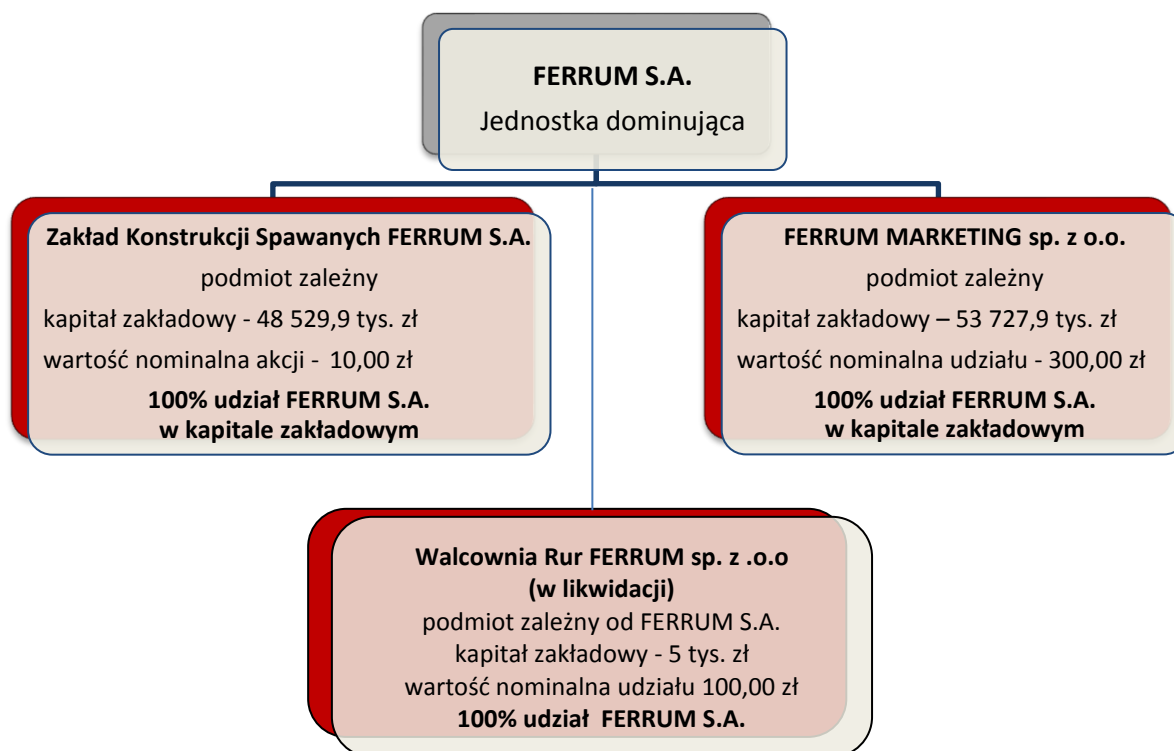
Przedmiot działalności FERRUM MARKETING obejmuje z kolei prowadzenie działalności marketingowej i promocyjnej.

Więcej informacji na temat organizacji Grupy Kapitałowej FERRUM znajduje się w pkt. 1.2.1 *Opis Grupy Kapitałowej FERRUM*.

1.2.1 Opis Grupy Kapitałowej FERRUM

Grupa Kapitałowa FERRUM składa się z jednostki dominującej – FERRUM S.A. oraz dwóch jednostek bezpośrednio zależnych, tj. Zakładu Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. oraz FERRUM MARKETING Sp. z o.o. Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. spółka Walcownia Blach Grubych sp. z o.o. była spółką zależną od ZKS FERRUM. W dniu 23 stycznia 2017 r. FERRUM odkupiła udziały spółki Walcownia Blach Grubych sp. z o.o. od ZKS FERRUM. Obecna nazwa spółki to Walcownia Rur FERRUM sp. z o.o. (w likwidacji).

Rys. 1. Skład Grupy Kapitałowej FERRUM na dzień 30 września 2017 r.

Powiązania organizacyjne lub kapitałowe Emitenta

Według stanu na dzień 30 września 2017 r. FERRUM S.A. posiadała 100% akcji i 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Zakładu Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A., 100% udziałów w spółce zależnej FERRUM MARKETING Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach oraz 100% udziałów w spółce zależnej Walcownia Rur Ferrum sp. z o.o. (w likwidacji).

Ponadto FERRUM S.A. posiadała 0,04% kapitału zakładowego Huty Jedność S.A. Akcje te o wartości 11 tys. zł objęte zostały w całości odpisem aktualizującym.

FERRUM S.A.

FERRUM S.A. jest spółką akcyjną z siedzibą w Katowicach, działającą zgodnie z postanowieniami KSH, Statutu oraz zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi spółki publicznie notowane na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Podstawowym przedmiotem działalności FERRUM S.A. jest produkcja rur stalowych ze szwem zgrzewanych prądami wysokiej częstotliwości, spawanych spiralnie, spawanych wzdłużnie, produkcja profili zamkniętych (kształtowników) oraz wykonywanie izolacji rur.

Emitent został utworzony w dniu 8 marca 1995 r., kiedy to przedsiębiorstwo państwowe „Huta FERRUM” zostało przekształcone w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod firmą: „Huta FERRUM” Spółka Akcyjna. Sąd Rejestrowy w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Rejestrowy postanowieniem z dnia 1 czerwca 1995 r. wpisał do rejestru handlowego pod numerem RHB 12126 - „Huta FERRUM” Spółka Akcyjna w Katowicach oraz wykreślił z rejestru przedsiębiorstw państwowych „Hutę FERRUM” w Katowicach. Sąd Rejonowy w Katowicach Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem z dnia 25 stycznia 2005 roku wpisał w Krajowym Rejestrze Sądowym – Rejestrze Przedsiębiorców FERRUM Spółka Akcyjna wykreślając nazwę „Huta FERRUM” Spółka Akcyjna.

FERRUM S.A. jest zarejestrowana w Sądzie Rejestrowym w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000063239.

W dniu 19 grudnia 1996 r. Komisja Papierów Wartościowych dopuściła akcje serii „A” Spółki do obrotu publicznego oraz zezwoliła na sprzedaż akcji serii „B” w drodze publicznej oferty. Pierwsze notowanie akcji odbyło się na sesji giełdowej w dniu 27 czerwca 1997 r.

Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A.

Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. z siedzibą w Katowicach powstał w roku 2002, kiedy to ze struktury Huty FERRUM S.A. została wyodrębniona i przekształcona samodzielna spółka o nazwie ZKS FERRUM Sp. z o.o.

Tak powstałe przedsiębiorstwo przekształcono w roku 2008 w spółkę akcyjną o nazwie Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. z siedzibą w Katowicach.

Spółka ZKS FERRUM S.A. jest zarejestrowana w Sądzie Rejestrowym w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000297390.

Kapitał zakładowy ZKS FERRUM S.A. wynosi 48 529,9 tys. zł i dzieli się na 1 438 663 akcji zwykłych na okaziciela i 3 414 327 akcji zwykłych imiennych o wartości nominalnej 10 zł każda akcja. FERRUM S.A. posiada 100% akcji i 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy ZKS FERRUM S.A.

Działając samodzielnie, Zakład Konstrukcji Spawanych kontynuuje wieloletnią tradycję Huty FERRUM produkującej wówczas konstrukcje stalowe oraz zbiorniki. Jest jednym z największych w Polsce wytwórców zbiorników na LPG, zbiorników pionowych oraz cystern. Wykorzystując swoje moce produkcyjne operuje na rynku konstrukcji dla przemysłu energetycznego. Posiadane doświadczenie pozwala w pełni kompleksowo wytwarzać piece dla cementowni oraz wielkie piece hutnicze.

ZKS FERRUM S.A. specjalizuje się także w produkcji płaszczy stalowych, bębnow, kotłów, kadzi, wanien cynkowniczych oraz trawialniczych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów zakład podejmuje się również produkcji innych niestandardowych konstrukcji stalowych.

ZKS FERRUM S.A. oferuje swoje wyroby na terenie całej Polski. Od początku swojej działalności spółka ZKS FERRUM S.A. oferuje swoje wyroby także na rynkach zagranicznych, gdzie w 2016 r. spółka uplasowała 20,7% wartości sprzedaży netto, a za 9 m-cy 2017 r. 21,5%.

ZKS FERRUM S.A. objęty jest przez Emitenta konsolidacją metodą pełną.

FERRUM MARKETING Sp. z o.o.

FERRUM MARKETING Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach powstała w 2010 r. Przedmiot działalności powołanej spółki obejmuje prowadzenie działalności marketingowej i promocyjnej.

FERRUM MARKETING Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach jest zarejestrowana w Sądzie Rejestrowym w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000375563. Rejestracja FERRUM MARKETING nastąpiła w dniu 12 stycznia 2011 roku.

FERRUM MARKETING Sp. z o.o. objęta jest przez Emitenta konsolidacją metodą pełną.

Opis zmian w strukturze Emitenta

W roku obrotowym 2016 w ramach Grupy Kapitałowej FERRUM została utworzona spółka zależna od ZKS FERRUM S.A. - Walcownia Blach Grubych Sp. z o.o., której udziały zostały odkupione przez FERRUM w dniu 23 stycznia 2017 r., a obecna nazwa spółki to Walcownia Rur FERRUM sp. z o.o. Przedmiotem działalności utworzonej spółki celowej miała być produkcja blach grubych, natomiast w związku z odstępniem od projektu, który miał być przez ten podmiot realizowany, spółka nie prowadzi obecnie żadnej działalności operacyjnej. W dniu 29 czerwca 2017 r. Zgromadzenie Wspólników spółki podjęło uchwałę o likwidacji i rozwiązaniu spółki.

Poza powyższym w okresie objętym niniejszym raportem nie miały miejsca jakiegokolwiek zmiany organizacji Grupy Kapitałowej Emitenta.

Informacja o oddziałach

FERRUM S.A. nie posiada oddziałów.

1.2.2 Opis podstawowych produktów

Grupa Kapitałowa FERRUM realizuje swoją działalność w trzech podstawowych segmentach: produkcji rur, konstrukcji spawanych oraz działalności marketingowej i promocyjnej.

Opis poszczególnych segmentów znajduje się w punktach poniżej.

Segment rur (FERRUM)

Podstawowym przedmiotem działalności FERRUM S.A. jest produkcja rur stalowych ze szwem:

- zgrzewanych prądami wysokiej częstotliwości,
- spawanych spiralnie,
- spawanych wzdłużnie oraz
- produkcja profili zamkniętych (kształtowników),
- wykonywanie izolacji rur.

Rury stalowe zgrzewane prądami wysokiej częstotliwości

Rury stalowe zgrzewane prądami wysokiej częstotliwości są wykonywane zgodnie z wymaganiami norm ścisłych oraz norm jakościowych. Rury są wykonywane w zakresie średnic zewnętrznych od 114,3 mm do 406,4 mm, długości min. 6 m, maksymalnie 18 m, dostarczane z końcami o powierzchniach czołowych prostych lub ukosowanych, po próbie szczelności (rury przewodowe) i po automatycznym badaniu nieniszczącym metodą ultradźwiękową.

Emitent wykonuje rury ze stali niestopowych i niskostopowych, podstawowych, jakościowych i specjalnych, w zależności od wymaganych własności mechanicznych i technologicznych oraz przeznaczenia rur. Zależnie od potrzeb rury dostarcza się jako czarne, bez powłoki ochronnej, zewnętrznie izolowane wytłaczaną trójwarstwową powłoką polietylenową lub polipropylenową, wewnętrznie pokrywane powłoką cementową lub powłoką epoksydową. Po uzgodnieniu możliwa jest dostawa rur z innymi rodzajami zabezpieczeń antykorozyjnych, w tym rur ocynkowanych.

Rury stalowe spiralnie spawane

Rury stalowe spiralnie spawane są wykonywane w zakresie średnic zewnętrznych od 323,9 mm do 1 219 mm, grubości ścianek od 5,0 mm do 16,0 mm, długości min. 4 m - maks. 24 m, dostarczane z końcami o powierzchniach czołowych prostych lub ukosowanych, po próbie szczelności (rury przewodowe) i w zależności od wymagań po automatycznym badaniu nieniszczącym metodą ultradźwiękową i/lub radiologiczną.

Zależnie od potrzeb rury wykonuje się jako czarne, bez powłoki ochronnej, zewnętrznie izolowane wytłaczaną trójwarstwową powłoką polietylenową i polipropylenową, wewnętrznie pokrywane powłoką cementową lub epoksydową. Po uzgodnieniu z Emitentem możliwe jest oferowanie rur z innymi rodzajami zabezpieczeń antykorozyjnych, w tym rur ocynkowanych.

Rury stalowe wzdłużnie spawane

Rury stalowe wzdłużnie spawane są wykonywane w zakresie średnic zewnętrznych od 559 mm do 2 032 mm, dostarczane z końcami o powierzchniach czołowych prostych lub ukosowanych. Rury od średnicy 559 mm do 1 220 mm wykonuje się standardowo z jedną spoiną wzdłużną, od średnicy 1 220 mm do 2 032 mm z dwiema spoinami, a pozostałe rury z trzema spoinami wzdłużnymi. Rury przewodowe od średnicy 559 mm do 1 422 mm poddaje się hydraulicznej

próbie szczelności. Badania nieniszczące spoin rur o średnicach od 559 mm do 1 422 mm, jeżeli są wymagane, przeprowadza się w sposób ciągły, tylko metodą radiologiczną.

Po uzgodnieniu technicznych warunków możliwe są dostawy rur o innych średnicach i grubościach ścianek, zawarte w zakresie granicznych wymiarów średnic zewnętrznych od 559 mm do 2 032 mm. Długości od 5,2 m do 10 m. Zależnie od potrzeb zamawiającego rury dostarcza się czarne, bez powłoki ochronnej, zewnętrznie izolowane wytłaczaną trójwarstwową powłoką polietylenową, polipropylenową (do średnicy 1 420 mm), wewnętrznie pokrywane powłoką cementową, poliuretanową lub epoksydową. Po uzgodnieniu możliwe jest dostarczenie rur z innymi rodzajami zabezpieczeń antykorozyjnych, w tym rur ocynkowanych.

Profile zamknięte (kształtowniki)

Profile zamknięte są produkowane przy wykorzystaniu sprawdzonych w FERRUM S.A. technologii zgrzewania prądami wysokiej częstotliwości firmy SMS MEER, gdzie od kilkunastu lat produkowane są rury przewodowe oraz konstrukcyjne. FERRUM S.A. posiada na produkowane kształtowniki znak budowlany U oraz CE dopuszczające kształtowniki do stosowania w budownictwie na terenie całej Unii Europejskiej.

Kształtowniki kwadratowe są wykonywane w zakresie wymiarowym od 100 x 100 mm do 300 x 300 mm i grubości ścianek od 3,0 do 14,3 mm. Kształtowniki prostokątne są wykonywane w zakresie wymiarowym od 100 x 80 mm do 300 x 200 mm, grubości ścianek od 3,0 do 14,2 mm. Kształtowniki są dostępne w standardowych gatunkach stali: S235JRH; S275J0H; S275J2H; S355J0H; S355J2H; S355K2H; S460MH; S460MLH oraz standardowych długościach od 6 m do 18 m.

Izolacje

W zakresie izolacji FERRUM S.A. oferuje: wytłaczaną trójwarstwową powłokę polietylenową i polipropylenową na rurach stalowych, wewnętrzne powłoki cementowe dla rur i kształtek stalowych oraz wewnętrzne powłoki epoksydowe dla rur stalowych.

FERRUM S.A. jest w kraju jednym z głównych producentów zewnętrznej antykorozyjnej, wytłaczanej, trójwarstwowej powłoki polietylenowej i polipropylenowej na rurach stalowych. Technologia nakładania pozwala uzyskać na rurze antykorozyjną trójwarstwową powłokę polietylenową i polipropylenową, na którą składają się: warstwa epoksydu, warstwa kopolimeru (środką łączącego), warstwa polietylenu. Powłokę izolacyjną nakłada się na rury stalowe o średnicach od 159,0 mm do 1 420 mm i długości do 18,0 m. Własności nałożonej powłoki spełniają wymagania norm DIN 30670/30678, normy PN-EN ISO 21809-1.

Segment konstrukcji spawanych (ZKS FERRUM)

Wyroby wytwarzane przez ZKS FERRUM S.A. są zgodne z wymaganiami norm: EN ISO 9001:2009, EN ISO 14001:2004, PN-N-18001:2004, BS OHSAS 18001:2007, DIN EN ISO 3834-2 (EN 729-2), PN-EN 15085-2:2007, EN 1090-1:2009 + A1:2011, DIN 18800-7, DIN EN 10219-1:2006 i dyrektywy (PED), Rozporządzenia UE nr 305/2001 (CPR), przepisami ASME, UDT (PN-EN ISO/IEC 17025:2005) i LRS, przepisami AD 2000-Merkblatt HP0 i HP7/1 oraz innymi w ramach posiadanych certyfikatów jednostek notyfikowanych i uprawnień towarzystw kwalifikacyjnych.

Produkty ZKS FERRUM

W ofercie spółki ZKS FERRUM S.A. znajdują się następujące produkty:

- Konstrukcje stalowe dla energetyki: korpusy turbin parowych, korpusy generatorów, wyloty pary z turbin parowych;
- Piece obrotowe w elementach w zakresie średnic do 6 000 mm, masy jednego elementu do 100 Mg przeznaczone dla cementowni lub do rafinacji metali kolorowych;
- Młyny kulowe w zakresie średnic do 6 000 mm i o masie do 100 Mg przeznaczone dla przemysłu cementowego, przemysłu wapiennego lub przemysłu kruszywy;
- Suszarnie dla przemysłu w zakresie średnic do 7 200 mm;
- Konstrukcje dla przemysłu hutniczego: konstrukcje do budowy linii ciągłego odlewania stali, wieże obrotowe, korpusy maszyn i urządzeń (prasy, nożyce), kadzie lejnicze i pośrednie, płaszcze wielkich pieców, skrubery, kosze złomowe, konwertory stalowe i pierścienie konwertora,
- Konstrukcje stalowe dla kolejnictwa zgodnie z EN 15085;
- Konstrukcje stalowe budowlane zgodnie z EN 1090 EXC3 i EXC4;
- Zbiorniki ciśnieniowe na LPG: podziemne, naziemne ze stalowymi podporami, przenośne oraz zakopcowane przeznaczone do rozlewu gazu: jako cysterny, bazy magazynowe, stacje autogaz;
- Zbiorniki pionowe: z pojedynczym lub podwójnym dnem lub płaszczem, z dachem pływającym lub/i stałym przeznaczone do magazynowania: materiałów ciekłych zapalnych, materiałów żrących i trujących, materiałów spożywczych, wody do celów przemysłowych, wody pitnej lub biomasy;
- Autoklawy i zbiorniki ciśnieniowe: jednozamknięciowe lub dwuzamknięciowe przeznaczone do impregnacji drewna, wygrzewania betonów komórkowych lub do wulkanizacji;
- Inne zbiorniki ciśnieniowe: podziemne, przenośne, naziemne, pionowe lub poziome przeznaczone do magazynowania bądź transportu różnych produktów, m.in. siarki, amoniaku, azotu, chloru, tlenu, sprężonego powietrza i innych mediów;
- Walczaki kotłowe, zbiorniki Rutsha, reaktory, adsorbenty, filtry, podgrzewacze, zbiorniki na odpady flotacyjne, itp.;
- Płaszcze bębnowe linowych, tuleje, cylindry – od $\varnothing 500$ mm - elementy grubościennne o grubości do 250 mm, wykonane ze stali konstrukcyjnej, stali kotłowej lub innych stali; „na zimno”, z obróbką cieplną, wg przepisów UDT lub innych;

- Wanny cynkownicze i trawialnicze z dnem płaskim i wyoblanym – wanny duże do grubości ścianek 40 lub 60 mm – wanny cynkownicze albo 20 do 30 mm – wanny trawialnicze ze stali niskowęglowej o specjalnym składzie chemicznym;
- Rurociągi i elementy rurociągów: proste odcinki, kształtki wlotowe, wylotowe, kolana segmentowe, rozwidlenia, kompensatory, komory nadania i odbioru tłoka, śluzy, filtry i podgrzewacze.

Usługi świadczone przez ZKS FERRUM

W skład usług świadczonych przez spółkę wchodzi:

- Cięcie i ukosowanie blach;
- Walcowanie, gięcie, prostowanie blach;
- Obróbka cieplna blach i konstrukcji stalowych;
- Obróbka mechaniczna blach i konstrukcji stalowych;
- Obróbka CNC;
- Śrutowanie blach i konstrukcji;
- Badania nieniszczące (VT, PT, MT, UT, RT);
- Kalibracja urządzeń pomiarowych;
- Zabezpieczenie antykorozyjne konstrukcji stalowych;
- Usługi serwisowe i montażowe na terenie zakładów produkcyjnych naszych klientów;
- Projektowanie konstrukcji stalowych.

Segment działalności marketingowej i promocyjnej (FERRUM MARKETING)

Przedmiot działalności FERRUM MARKETING sp. z o.o. obejmuje prowadzenie działalności marketingowej i promocyjnej na własny rachunek lub na zlecenie albo we współdziałaniu z innymi osobami, w szczególności w zakresie: reklamy, badania rynku i opinii publicznej, doradztwa związanego z zarządzaniem, jak również pozostałej działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej. FERRUM MARKETING sp. z o.o. przygotowuje opracowania i analizy dotyczące specjalistycznych produktów oraz rynków zbytu, które są aktualnie produkowane przez podmioty należące do Grupy Kapitałowej FERRUM, jak również przyszłych aplikacji produktowych dla rozszerzenia palety asortymentowej.

FERRUM MARKETING sp. z o.o. zajmuje się również kompletacją dostaw w zakresie pozostałych wyrobów stalowych i uczestniczy w przetargach na dostawy produktów stalowych dla branży energetycznej. FERRUM MARKETING sp. z o.o. to również licencjodawca znaku towarowego - marki dla podmiotów Grupy Kapitałowej FERRUM.

1.3 Zasady sporządzania niniejszego raportu oraz sprawozdań finansowych

Rozszerzony skonsolidowany raport FERRUM S.A. za 9 m-cy i III kwartał 2017 r. (Qsr III/2017) sporządzony został zgodnie z § 87 w związku z § 83 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych [...].

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe FERRUM S.A. zostały sporządzone wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanych z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE). Sprawozdania finansowe sporządzone zostały zgodnie z zasadą kosztu historycznego za

wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnej i instrumentów pochodnych, które są wyceniane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego, zgodnie z określoną polityką rachunkowości.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w polityce rachunkowości.

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma prawo kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu liczby akcji zapewniającej ponad połowę ogólnej liczby praw głosu. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Eliminowane są przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami z Grupy.

Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały dostosowane do zasad rachunkowości stosowanych przez jednostkę dominującą.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji lub wyceny, jeżeli pozycje podlegają przeszacowaniu. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Zyski i straty na różnicach kursowych związanych z działalnością operacyjną prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe przychody/koszty operacyjne, natomiast dotyczące działalności finansowej prezentowane są w przychodach/kosztach finansowych.

Pozycje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w walucie polski złoty (PLN), która jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej i jednostek zależnych, jak również walutą prezentacji Grupy, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy (o ile nie wskazano inaczej).

Zasady rachunkowości oraz metody obliczeniowe zastosowane do sporządzenia jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z zasadami obowiązującymi w okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku. Zasady te zostały opisane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej za okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku, opublikowanym 28 kwietnia 2017 roku. Nie wystąpiły zmiany stosowanych zasad (polityk) rachunkowości.

Jako walutę prezentacji przyjmuje się polski złoty (PLN). Sprawozdania finansowe zostały sporządzone w tysiącach złotych.

2 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FERRUM

2.1 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na 30.09.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 30.09.2016 r.
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe	143 117	167 755	171 184
1. Aktywa niematerialne	3 575	4 449	4 744
2. Rzeczowe aktywa trwałe	98 827	104 084	106 164
3. Nieruchomości inwestycyjne	38 999	57 961	57 944
4. Inwestycje w jednostki stowarzyszone	-	-	-
5. Inne należności długoterminowe	1 705	1 261	2 332
II. Aktywa obrotowe	137 156	96 757	105 236
1. Zapasy	34 030	47 694	43 207
2. Należności z tytułu dostaw i usług	64 039	32 643	45 674
3. Pozostałe należności	20 267	12 321	13 934
4. Pochodne instrumenty finansowe	-	-	78
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 820	4 099	2 343
Aktywa razem	280 273	264 512	276 420
PASYWA			
I. Kapitał własny	18 276	48 502	53 104
1. Kapitał akcyjny	75 839	75 839	75 839
2. Akcje własne	(12 899)	(12 899)	(12 899)
3. Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	10 449	10 449	10 449
4. Pozostały kapitał zapasowy	12 066	9 149	9 149
5. Kapitał rezerwowowy	19 851	19 851	19 851
6. Kapitał z aktualizacji wyceny	2 548	2 548	2 548
7. Pozostały kapitał	(388)	(351)	(104)
8. Niepodzielony wynik finansowy	(59 002)	(56 864)	(56 865)
9. Zysk (strata) netto	(30 188)	780	5 136
II. Zobowiązania długoterminowe	52 458	14 708	94 172
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 470	4 998	5 371
2. Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	3 840	3 835	3 540
3. Kredyty i pożyczki	41 386	-	40 668
4. Zobowiązania długoterminowe	915	1 268	1 385
5. Zobowiązania finansowe długoterminowe	3 847	4 607	43 208
III. Zobowiązania krótkoterminowe	209 539	201 302	129 144
1. Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	1 378	1 280	1 377
2. Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania	152	111	30
3. Kredyty i pożyczki	98 565	68 970	30 491
4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	89 531	67 442	70 353
5. Pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe	-	31	-
6. Pozostałe zobowiązania	16 778	18 518	19 409
7. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	49	19	100
8. Zobowiązania finansowe krótkoterminowe	3 086	44 931	7 384
Pasywa razem	280 273	264 512	276 420

2.2 Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2017 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2017 r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2016 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2016 r.
Działalność kontynuowana				
I. Przychody ze sprzedaży	239 727	70 997	237 244	88 436
1. Przychody ze sprzedaży produktów	213 992	65 806	228 194	85 798
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	25 735	5 191	9 050	2 638
II. Koszt własny sprzedaży	231 458	69 408	210 087	78 854
1. Koszt własny sprzedanych produktów	206 007	65 391	201 311	76 117
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	25 451	4 017	8 776	2 737
III. Zysk brutto ze sprzedaży	8 269	1 589	27 157	9 582
IV. Pozostałe przychody operacyjne	4 254	437	3 871	1 102
V. Koszty sprzedaży	4 066	1 992	3 701	1 198
VI. Koszty ogólnego zarządu	15 650	5 665	16 187	5 114
VII. Pozostałe koszty operacyjne	20 446	900	887	(585)
VIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(27 639)	(6 531)	10 253	4 957
IX. Przychody finansowe	894	470	1 147	567
X. Koszty finansowe	5 326	2 240	4 807	2 251
XI. Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-
XII. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(32 071)	(8 301)	6 593	3 273
XIII. Podatek dochodowy	(1 883)	1 043	1 457	726
- podatek bieżący	635	224	184	115
- podatek odroczony	(2 518)	819	1 273	611
XIV. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(30 188)	(9 344)	5 136	2 547
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	23 156 866	23 156 866	23 156 866	23 156 866
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą Podstawowy/rozwodniony (w PLN)	(1,30)	(0,40)	0,22	0,11
Zysk(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadające:				
Właścicielom podmiotu dominującego	(30 188)	(9 344)	5 136	2 547
Udziałowcom niekontrolującym	-	-	-	-

2.3 Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09. 2017 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09. 2017 r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09. 2016 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09. 2016 r.
I Zysk (strata) netto	(30 188)	(9 344)	5 136	2 547
II Inne całkowite dochody podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	-	-	-	-
III Inne całkowite dochody nie podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	(46)	-	(29)	-
1 Inne całkowite dochody przed opodatkowaniem				
- Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	(46)	-	(29)	-
2 Podatek dochodowy od składników innych całkowitych dochodów ogółem	(9)	-	(5)	-
3 Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	(37)	-	(24)	-
IV Całkowite dochody po opodatkowaniu ogółem	(30 225)	(9 344)	5 112	2 547

2.4 Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Akcje własne	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostały kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Pozostały kapitał	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Za okres 01.01.-30.09.2016 r.									
Stan na 1 stycznia 2016 r.	75 839	(12 899)	65 051	2 548	9 149	19 851	(80)	(111 466)	47 993
Zysk/strata netto I,II,III kwartał 2016 r.								5 136	5 136
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(29)	-	(29)
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadc. pracow.							5	-	5
Pokrycie straty za 2015 r.			(54 602)					54 602	
Razem całkowite dochody za III kwartał 2016 r.	0	0	(54 602)	0	0	0	(24)	59 737	5 111
Stan na 30 września 2016 r.	75 839	(12 899)	10 449	2 548	9 149	19 851	(104)	(51 729)	53 104
Zysk/strata netto IV kwartał 2016 r.								(4 356)	(4 356)
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(305)	-	(305)
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadc. pracow.							58	-	58
Razem całkowite dochody za IV kwartał 2016 r.	0	0	0	0	0	0	(247)	(4 356)	(49 111)
Stan na 31 grudnia 2016 r.	75 839	(12 899)	10 449	2 548	9 149	19 851	(351)	(56 085)	48 501
Za okres 01.01.-30.09.2017 r.									
Stan na 1 stycznia 2017 r.	75 839	(12 899)	10 449	2 548	9 149	19 851	(351)	(56 085)	48 501
Zysk/strata netto za I,II,III kwartał 2017r.								(30 188)	(30 188)
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(46)	-	(46)
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadc. pracow.							9	-	9
Pokrycie straty za 2016 r.					2 917			(2 917)	
Razem całkowite dochody III kwartał 2017 r.	0	0	0	0	2 917	0	(37)	(33 105)	(30 225)
Stan na 30 września 2017 r.	75 839	(12 899)	10 449	2 548	12 066	19 851	(388)	(89 190)	18 276

2.5 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2017r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2017 r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2016r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2016 r.
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
I. Zysk (strata) brutto	(32 071)	(8 301)	6 593	3 273
II. Korekty razem	(18 753)	(51 226)	6 386	(2 180)
1. Amortyzacja	9 852	3 261	9 829	3 408
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-
3. Odsetki i udziały w zyskach	2 064	641	3 031	1 012
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(100)	(22)	(50)	(43)
5. Zmiana stanu rezerw	144	36	281	4
6. Zmiana stanu zapasów	13 664	2 315	(2 748)	(4 857)
7. Zmiana stanu należności	(41 942)	(13 736)	(13 236)	(1 088)
8. Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(20 761)	(43 533)	9 741	(231)
9. Podatek dochodowy zapłacony	(605)	(188)	(84)	(32)
10. Rozliczenie instrumentów pochodnych	(32)	-	(378)	(353)
11. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-	-	-	-
12. Inne korekty-wycena nieruchomości inwestycyjnej	18 963	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) – metoda pośrednia	(50 824)	(59 527)	12 979	1 093
B. Przepływy środków pieniężnych działalności inwestycyjnej				
I. Wpływy	2 425	375	435	262
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	265	25	56	43
2. Zbycie aktywów finansowych, w tym:	2 160	350	379	219
- w pozostałych jednostkach	2 160	350	379	219
3. Inne wpływy inwestycyjne	-	-	-	-
II. Wydatki	2 376	179	5 807	1 087
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 376	179	5 807	1 087
2. Wydatki na aktywa finansowe, w tym	-	-	-	-
- w jednostkach powiązanych	-	-	-	-
3. Inne wydatki inwestycyjne (instrumenty finansowe)	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	49	196	(5 372)	(825)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
I. Wpływy	83 198	75 426	13 037	3 913
1. Sprzedaż akcji własnych	-	-	-	-
2. Kredyty i pożyczki	83 198	75 426	13 037	3 913
II. Wydatki	17 702	6 591	24 072	3 862
1. Spłaty kredytów i pożyczek	12 422	4 430	16 874	1 708
2. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	3 216	1 520	4 167	1 142
3. Odsetki	2 064	641	3 031	1 012
4. Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	-	-	-
5. Inne wydatki finansowe	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	65 496	68 835	(11 035)	51
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	14 721	9 504	(3 428)	319
E. Zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	14 721	9 504	(3 428)	319
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-
F. Środki pieniężne na początek okresu	4 099	9 316	5 771	2 024
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D)	18 820	18 820	2 343	2 343

2.6 Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

/ Koszty według rodzaju /

Koszty według rodzaju	30.09.2017 r.	30.09.2016 r.
Amortyzacja	9 852	9 829
Zużycie materiałów i energii	160 869	146 571
Usługi obce	17 428	17 745
Podatki i opłaty	5 980	6 100
Wynagrodzenia	20 912	21 630
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	4 759	4 970
Pozostałe koszty rodzajowe	1 720	543
Koszty według rodzaju, razem	221 520	207 388
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	4 740	15 436
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(537)	(1 625)
Koszty sprzedaży	(4 066)	(3 701)
Koszty ogólnego zarządu	(15 650)	(16 187)
Koszt własny sprzedanych produktów	206 007	201 311
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	25 451	8 776
Koszt własny sprzedaży	231 458	210 087

Kapitał własny	30.09.2017 r.	31.12.2016 r.
Kapitał akcyjny	75 839	75 839
Akcje własne	(12 899)	(12 899)
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	10 449	10 449
Pozostały kapitał zapasowy	12 066	9 149
Kapitał rezerwowy	19 851	19 851
Pozostały kapitał	(388)	(351)
Kapitał z aktualizacji wyceny	2 548	2 548
Zyski zatrzymane	(89 190)	(56 084)
Kapitał własny razem	18 276	48 502

/Podatek dochodowy/

	30.09.2017 r.	30.09.2016 r.
Podatek dochodowy bieżący	635	184
Podatek dochodowy odroczony	(2 518)	1 273
	(1 883)	1 457

Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków	30.09.2017 r.
- wykorzystanie rezerwy z tytułu podatku odroczonego (-)	4 557
- wykorzystanie aktywów z tytułu podatku odroczonego (+)	8 215
- utworzenie rezerwy z tytułu podatku odroczonego (+)	2 065
- utworzenie aktywów z tytułu podatku odroczonego (-)	8 241
Razem	(2 518)

2.7 Informacja dodatkowa do skonsolidowanego kwartalnego sprawozdania finansowego

2.7.1 Informacja o odpisach aktualizujących

Informacja o odpisach aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania i odwróceniu odpisów z tego tytułu

Wg stanu na dzień 30 września 2017 r. zapasy wyrobów gotowych, produkcji w toku oraz materiałów w Grupie Kapitałowej pozostają objęte odpisami aktualizującymi w kwocie 4 186 tys. zł.

2.7.2 Informacje o utworzeniu, zwiększeniu, wykorzystaniu i rozwiązaniu rezerw

Informacje o utworzeniu i rozwiązaniu innych rezerw zostały przedstawione w *pkt. 4.10 Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych* poniżej.

2.7.3 Informacje o istotnych transakcjach na aktywach

Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych

Przyjmując 10% wartości skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej FERRUM za okres ostatnich czterech kwartałów obrotowych jako punkt odniesienia do ustalenia kryterium „istotnej transakcji”, wg stanu na dzień 30 września 2017 r. w Grupie Kapitałowej FERRUM za 9 m-cy 2017 r. nie wystąpiły transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych o takiej wartości.

Informacje o istotnym zobowiązaniu z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Przyjmując 10% wartości skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej FERRUM za okres ostatnich czterech kwartałów obrotowych, jako punkt odniesienia do ustalenia kryterium „istotnej transakcji”, wg stanu na dzień 30 września 2017 r. w Grupie Kapitałowej FERRUM za 9 m-cy 2017 r. nie wystąpiły zobowiązania o istotnej wartości z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

2.7.4 Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych

Przyjmując 10% wartości skonsolidowanego kapitału własnego, jako punkt odniesienia do ustalenia kryterium „istotnego rozliczenia”, wg stanu na dzień 30 września 2017 r. w Grupie Kapitałowej FERRUM za 9 m-cy 2017 r. nie wystąpiły istotne rozliczenia z tytułu spraw sądowych.

2.7.5 Wskazanie korekt błędów poprzednich okresów

W sprawozdaniach finansowych za 9 m-cy 2017 r. nie wystąpiły korekty błędów poprzednich okresów.

2.7.6 Informacje dotyczące zmian zobowiązań lub aktywów warunkowych

Stan zobowiązań warunkowych Grupy Kapitałowej na dzień 30 września 2017 r., na koniec czerwca 2017 r. i na koniec 2016 r. został przedstawiony w poniższej tabeli [w tys. zł].

Zobowiązania warunkowe	Stan na 30.09.2017 r.	Stan na 30.06.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Zmiana w III Q 2017 r.	Zmiana za 9 m-cy 2017 r.
Poreczenia (kwoty łącznie z tytułami egzekucyjnymi)	13 961(1)	16 860 (3)	16 978 (5)	-2 899	-3 017
Gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe	9 444(2)	11 877(4)	10 387 (6)	-2 433	-943

1)*w tym: 600 tys. EUR przeliczone wg kursu 4,3091 PLN/EUR

2)w tym: 1 291 tys. EUR przeliczone wg kursu 4,3091 PLN/EUR

3)w tym: 600 tys. EUR przeliczone wg kursu 4,2265 PLN/EUR

4)w tym: 1 291 tys. EUR przeliczone wg kursu 4,2265 PLN/EUR

5) w tym: 600 tys. EUR wg kursu 4,4240 PLN/EUR

6) w tym: 1 558 tys. EUR wg kursu 4,4240 PLN/EUR

2.7.7 Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności

W zakresie aktywów finansowych, tj. posiadanych akcji i udziałów spółek zależnych, istotne znaczenie dla ich wyceny mają wskaźniki makroekonomiczne (tj. PKB, inflacja, kursy walut, wskaźnik PMI - payment morality index), uregulowania w zakresie podatków i in., koniunktura w branżach i segmentach rynku, w których te jednostki działają oraz sytuacja finansowa kontrahentów, z którymi współpracują. W zakresie zobowiązań finansowych (kredyty i pożyczki oraz zobowiązania leasingowe) istotne znaczenie i wpływ na koszt ich obsługi wywierają poziomy stóp WIBOR i EURIBOR oraz kierunek ich zmian.

2.7.8 Informacje o zawarciu przez Emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi

Spółka oraz spółki zależne realizują transakcje z podmiotami powiązanymi. Transakcje zawierane są w normalnym toku działalności operacyjnej na warunkach rynkowych. Opis transakcji z podmiotami powiązanymi został przedstawiony w pkt 5.3 *Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi* poniżej.

2.7.9 Informacje dotyczące instrumentów finansowych

Informacje o zmianie sposobu (metody) ustalenia instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

Za 9 m-cy 2017 r. nie wystąpiła zmiana sposobu ustalenia wartości godziwej instrumentów finansowych.

Informacje dotyczące zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

Za 9 m-cy 2017 r. nie wystąpiła zmiana klasyfikacji aktywów finansowych.

2.7.10 Informacje dotyczące dywidendy

W okresie objętym niniejszym raportem Emitent nie deklaruwał ani nie wypłacał dywidendy.

2.7.11 Zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 4 października 2017 r. Emitent otrzymał od Banku Millennium oraz Funduszu Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych wspólne zawiadomienie o przelewie na rzecz tego funduszu wierzytelności pieniężnych przysługujących Bankowi Millennium względem Emitenta z tytułu umów kredytowych, o czym Spółka poinformowała raportem bieżącym nr 54/2017.

W dniu 20 października 2017 roku Emitent powziął informację o podpisaniu przez Grupę CZH S.A. aneksu do porozumienia określającego zasady spłaty zobowiązań FERRUM S.A. względem Grupy CZH. Szczegółowe informacje w tym zakresie Spółka przekazała do publicznej wiadomości raportem bieżącym nr 56/2017.

W dniu 20 października 2017 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podczas którego podjęto uchwały w sprawie zmiany Statutu Spółki w zakresie Komitetu Audytu. O treści podjętych uchwał Spółka informowała raportem bieżącym nr 57/2017.

Dodatkowo po dniu bilansowym (jak również w samym okresie sprawozdawczym) miały miejsce ustanowienia poszczególnych zastawów rejestrowych i hipotek w związku z porozumieniem w sprawie restrukturyzacji zadłużenia, o których Spółka informowała w odrębnych raportach bieżących.

2.7.12 Inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego

W III kwartale 2017 r. nie wystąpiły inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego Emitenta i Grupy Kapitałowej poza tymi, które zostały przedstawione w niniejszym raporcie.

3 Jednostkowe sprawozdanie finansowe FERRUM S.A.

3.1 Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na 30.09.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r	Stan na 30.09.2016 r.
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe	123 617	149 516	152 050
1. Aktywa niematerialne	3 403	4 244	4 525
2. Rzeczowe aktywa trwałe	67 916	74 027	76 280
3. Nieruchomości inwestycyjne	31 226	50 189	50 189
4. Udział w jednostkach powiązanych	21 072	21 056	21 056
5. Należności długoterminowe	-	-	-
II. Aktywa obrotowe	101 923	63 922	73 601
1. Zapasy	30 368	43 444	38 635
2. Należności z tytułu dostaw i usług	49 259	15 135	30 932
3. Pozostałe należności	5 110	2 889	3 579
4. Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17 186	2 454	455
Aktywa razem	225 540	213 438	225 651
PASYWA			
I. Kapitał własny	(76)	32 781	38 445
1. Kapitał akcyjny	75 839	75 839	75 839
2. Akcje własne	(12 899)	(12 899)	(12 899)
3. Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	10 449	10 449	10 449
4. Pozostały kapitał zapasowy	7 245	7 245	7 245
5. Kapitał rezerwowy	19 851	19 851	19 851
6. Kapitały pozostałe	(342)	(317)	(91)
7. Niepodzielony wynik finansowy	(67 386)	(63 768)	(63 767)
8. Zysk (strata) netto	(32 833)	(3 619)	1 818
II. Zobowiązania długoterminowe	47 950	9 244	87 078
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 632	3 963	4 606
2. Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	3 799	3 796	3 513
3. Kredyty i pożyczki	41 386	-	39 368
4. Zobowiązania długoterminowe	915	1 267	1 385
5. Zobowiązania finansowe długoterminowe	218	218	38 206
III. Zobowiązania krótkoterminowe	177 666	171 413	100 128
1. Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	1 025	983	1 119
2. Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania	148	42	26
3. Kredyty i pożyczki	84 421	54 398	15 668
4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	77 095	60 137	62 192
5. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	-
6. Pozostałe zobowiązania	14 479	13 543	16 229
7. Zobowiązania finansowe krótkoterminowe	498	42 310	4 894
Pasywa razem	225 540	213 438	225 651

3.2 Jednostkowy rachunek zysków i strat

	Kwota za okres	Kwota za okres	Kwota za okres	Kwota za okres
	od 01.01. do 30.09.2017r.	od 01.07. do 30.09.2017r.	od 01.01.do 30.09.2016r.	od 01.07. do 30.09.2016r.
Działalność kontynuowana				
I. Przychody ze sprzedaży	184 137	49 030	193 949	73 158
1. Przychody ze sprzedaży produktów	160 442	45 341	184 388	70 368
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	23 695	3 689	9 561	2 790
II. Koszt własny sprzedaży	183 591	49 725	176 347	66 765
1. Koszt własny sprzedanych produktów	159 749	46 355	167 056	63 869
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	23 842	3 370	9 291	2 896
III. Zysk brutto ze sprzedaży	546	(695)	17 602	6 393
IV. Pozostałe przychody operacyjne	3 722	40	3 497	816
V. Koszty sprzedaży	4 066	1 992	3 701	1 198
VI. Koszty ogólnego zarządu	11 021	4 226	11 181	3 601
VII. Pozostałe koszty operacyjne	20 050	869	497	(740)
VIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(30 869)	(7 742)	5 720	3 150
IX. Przychody finansowe	426	166	637	170
X. Koszty finansowe	4 715	2 030	3 875	1 801
XI. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(35 158)	(9 606)	2 482	1 519
XII. Podatek dochodowy	(2 325)	843	664	413
- podatek bieżący	-	-	-	-
- podatek odroczony	(2 325)	843	664	413
XIII. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(32 833)	(10 449)	1 818	1 106
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	23 156 866	23 156 866	23 156 866	23 156 866
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą	(1,42)	(0,45)	0,08	0,05
Podstawowy/rozwodniony (w PLN)				

3.3 Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09. 2017 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09. 2017 r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09. 2016 r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09. 2016 r.
I Zysk (strata) netto	(32 833)	(10 449)	1 818	1 106
II Inne całkowite dochody podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	-	-	-	-
III Inne całkowite dochody nie podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	(24)	-	(19)	-
1 Inne całkowite dochody przed opodatkowaniem				
- Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	(30)	-	(23)	-
2 Podatek dochodowy od składników innych całkowitych dochodów ogółem	(6)	-	(4)	-
3 Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	(24)	-	(19)	-
IV Całkowite dochody po opodatkowaniu ogółem	(32 857)	(10 449)	1 799	1 106

3.4 Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Akcje własne	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy		Kapitał rezerwo wy	Pozostały kapitał	Zyski zatrzymane i niepokryte straty	Kapitał własny razem
				Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	Kapitał z przeszacowania w związku z przejściem na MSSF 1				
Za okres 01.01.-30.09.2016 r.									
Stan na 1 stycznia 2016 r.	75 839	(12 899)	65 051	876	6 369	19 851	(72)	(118 369)	36 646
Zysk (strata) netto I, II, III kwartał 2016 r.								1 818	1 818
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(23)		(23)
Podatek dochodowy odroczony z tyt. przeszacowania świadczeń pracowniczych							4		4
Podział wyniku za 2015r.			(54 601)					54 601	
Razem całkowite dochody za I, II, III kwartał 2016 r.	0	0	(54 601)	0	0	0	(19)	56 420	1 799
Stan na 30 września 2016 r.	75 839	(12 899)	10 449	876	6 369	19 851	(91)	(61 949)	38 445
Całkowite dochody za IV kwartał 2016r.								(5 438)	(5 438)
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(280)		(280)
Podatek dochodowy odroczony z tyt. przeszacowania świadczeń pracowniczych							54		54
Razem całkowite dochody za IV kwartał 2016 r.	0	0	0	0	0	0	(226)	(5 438)	(5 664)
Stan na 31 grudnia 2016 r.	75 839	(12 899)	10 449	876	6 369	19 851	(317)	(67 387)	32 781
Za okres 01.01.-30.09.2017 r.									
Stan na 1 stycznia 2017 r.	75 839	(12 899)	10 449	876	6 369	19 851	(317)	(67 387)	32 781
Zysk(strata) netto za I,II, III kwartał 2017								(32 833)	(32 833)
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							(30)		(30)
Podatek dochodowy odroczony z tyt. przeszacowania świadczeń pracowniczych							6		6
Podział wyniku za 2016r.									
Razem całkowite dochody za I, II, III kwartał 2017r.	0	0	0	0	0	0	(24)	(32 833)	(32 857)
Stan na 30 września 2017 r.	75 839	(12 899)	10 449	876	6 369	19 851	(342)	(100 219)	(76)

3.5 Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2017r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2017r.	Kwota za okres od 01.01. do 30.09.2016r.	Kwota za okres od 01.07. do 30.09.2016r.
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
I. Zysk (strata) brutto	(35 158)	(9 606)	2 482	1 519
II. Korekty razem	(19 166)	(50 617)	8 343	(201)
1. Amortyzacja	7 346	2 417	7 602	2 547
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-
3. Odsetki i udziały w zyskach	1 487	434	2 426	803
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(101)	(23)	(37)	(43)
5. Zmiana stanu rezerw	151	16	441	(4)
6. Zmiana stanu zapasów	13 076	(4 387)	(1 695)	(4 610)
7. Zmiana stanu należności	(36 505)	(6 983)	(8 109)	2 344
8. Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(23 583)	(42 092)	7 715	(1 238)
9. Podatek dochodowy zapłacony	-	-	-	-
10. Rozliczenie instrumentów pochodnych	-	-	-	-
11. Inne korekty-wycena nieruchomości inwestycyjnej	18 963	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia	(54 324)	(60 223)	10 825	1 318
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
I. Wpływy	420	73	113	53
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	260	23	43	43
2. Wpływ aktywów finansowych w tym:	160	50	70	10
- spłata pożyczki przez jednostki powiązane	-	-	-	-
- spłata pozostałe jednostki	160	50	70	10
3. Inne wpływy inwestycyjne	-	-	-	-
II. Wydatki	262	83	3 357	528
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	262	83	3 357	528
2. Wydatki na aktywa finansowe	-	-	-	-
3. Inne wydatki inwestycyjne	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	158	(10)	(3 244)	(475)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
I. Wpływy	71 986	71 986	-	-
1. Sprzedaż akcji własnych	-	-	-	-
2. Kredyty i pożyczki	71 986	71 986	-	-
II. Wydatki	3 088	716	9 648	1 376
1. Spłaty kredytów i pożyczek	782	-	6 382	305
2. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	819	281	840	268
3. Odsetki	1 487	435	2 426	803
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	68 898	71 270	(9 648)	(1 376)
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	14 732	11 037	(2 067)	(533)
E. Zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	14 732	11 037	(2 067)	(533)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-
F. Środki pieniężne na początek okresu	2 454	6 149	2 522	988
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D)	17 186	17 186	455	455

3.6 Informacje objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego

/ Koszty według rodzaju /

Koszty według rodzaju	30.09.2017 r.	30.09.2016 r.
Amortyzacja	7 346	7 602
Zużycie materiałów i energii	134 046	129 499
Usługi obce	7 259	6 568
Podatki i opłaty	5 055	5 120
Wynagrodzenia	12 643	14 044
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 676	2 898
Pozostałe koszty rodzajowe	102	206
Koszty według rodzaju, razem	169 127	165 937
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	5 709	16 001
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	-	-
Koszty sprzedaży	(4 066)	(3 701)
Koszty ogólnego zarządu	(11 021)	(11 181)
Koszt własny sprzedanych produktów	159 749	167 056
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	23 842	9 291
Koszt własny sprzedaży	183 591	176 347

Kapitał własny	30.09.2017 r.	31.12.2016 r.
Kapitał akcyjny	75 839	75 839
Akcje własne	(12 899)	(12 899)
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	10 449	10 449
Kapitał z przeszacowania (przejście na MSSF 1)	6 369	6 369
Kapitał rezerwowy	19 851	19 851
Kapitał z podzielonego wyniku lat ubiegłych	876	876
Kapitał pozostały	(342)	(317)
Niepodzielony wynik finansowy	(67 386)	(63 768)
Zysk (strata)	(32 833)	(3 619)
Kapitał własny razem	(76)	32 781

/Podatek dochodowy/

	30.09.2017 r.	30.09.2016 r.
Podatek dochodowy bieżący	-	-
Podatek dochodowy odroczony	(2 325)	664
	(2 325)	664

Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków	30.09.2017 r.
- wykorzystanie rezerwy z tytułu podatku odroczonego (-)	4 516
- wykorzystanie aktywów z tytułu podatku odroczonego (+)	8 215
- utworzenie rezerwy z tytułu podatku odroczonego (+)	581
- utworzenie aktywów z tytułu podatku odroczonego (-)	6 605
Razem (-)	(2 325)

4 Omówienie wyników finansowych

4.1 Grupa Kapitałowa FERRUM za 9 m-cy 2017 r.

4.1.1 Skonsolidowane przychody ze sprzedaży

Skonsolidowane przychody ze sprzedaży netto produktów, towarów i materiałów za 9 m-cy 2017 r. wyniosły 239 727 tys. zł i były o 2 483 tys. zł wyższe od przychodów porównywalnego okresu w roku ubiegłym. Wzrost przychodów wystąpił tylko w spółkach zależnych ZKS FERRUM i FERRUM MARKETING.

W zrealizowanej sprzedaży netto Grupy Kapitałowej za 9 m-cy 2017 r. 27,6 % stanowiła sprzedaż poza granice kraju.

Tabela 1. Wyniki Grupy Kapitałowej FERRUM za 9 m-cy 2017 r. i 9 m-cy 2016 r.

<i>Wybrane skonsolidowane dane finansowe</i>	<i>w tys. zł</i>	
	9 m-cy 2017 r.	9 m-cy 2016 r.
Przychody ze sprzedaży netto	239 727	237 244
Zysk brutto ze sprzedaży	8 269	27 157
Zysk z działalności operacyjnej	(27 639)	10 253
Zysk z działalności operacyjnej, bez uwzględnienia zmiany wyceny nieruchomości inwestycyjnej w podmiocie dominującym	(8 676)	10 253
EBITDA	(17 787)	20 082
EBITDA, bez uwzględnienia zmiany wyceny nieruchomości inwestycyjnej w podmiocie dominującym	1 176	20 082
Podatek dochodowy bieżący	635	184
Podatek dochodowy odroczony	(2 518)	1 273
Wynik netto	(30 188)	5 136
Wynik netto, bez uwzględnienia zmiany wyceny nieruchomości inwestycyjnej w podmiocie dominującym	(14 828)	5 136
Marża brutto ze sprzedaży	3,4%	11,4%
Marża EBITDA	(7,4%)	8,5%
Marża netto	(12,6%)	2,2%

4.1.2 Skonsolidowane wyniki na działalności operacyjnej

Z działalności operacyjnej za 9 m-cy 2017 r. Grupa Kapitałowa poniosła stratę netto w wysokości 27 639 tys. w miejsce zysku 10 253 tys. zł w analogicznym okresie roku ubiegłego. Poniesiona strata wynikała m.in. ze straty z działalności operacyjnej za 9 m-cy 2017 r. podmiotu

dominującego FERRUM, w tym m.in. z przeszacowania nieruchomości inwestycyjnej, co wpłynęło na wynik operacyjny in minus 18 963 tys. zł.

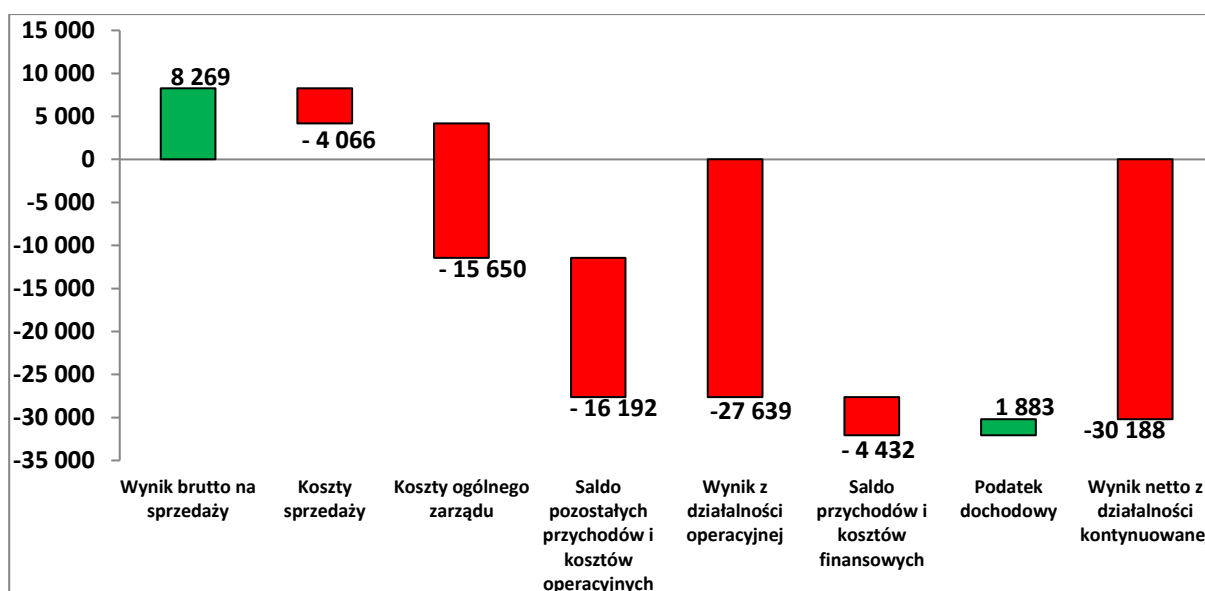
4.1.3 Skonsolidowane koszty operacyjne

Koszty działalności operacyjnej (bez pozostałych kosztów operacyjnych i wartości sprzedanych towarów i materiałów) wyniosły za 9 m-cy 2017 r. 105,6% wartości przychodów ze sprzedaży produktów skorygowanych o zmianę stanu produktów i koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego udział ten wzrósł o 8,9 pkt % m.in. w związku z wyższymi kosztami materiałów zużywanych do produkcji.

4.1.4 Skonsolidowany wynik netto

Skonsolidowana strata netto Grupy Kapitałowej za 9 m-cy 2017 r. wyniosła 30 188 tys. zł w miejsce zysku za 9 m-cy 2016 r. w kwocie 5 136 tys. zł i wynikała m.in. ze straty poniesionej przez podmiot dominujący, w tym z przeszacowania nieruchomości inwestycyjnej 15 360 tys. zł.

Rys. 2. Składowe skonsolidowanego wyniku netto za 9 m-cy 2017 r. (w tys. zł)

4.1.5 Sytuacja majątkowa - struktura aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

W stosunku do stanu na koniec roku 2016, w okresie sprawozdawczym wartość majątku trwałego obniżyła się o 24 638 tys. zł w wyniku m.in. wyższej amortyzacji w stosunku do poniesionych przez Grupę Kapitałową nakładów inwestycyjnych oraz aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnej przez podmiot dominujący.

Majątek trwały wg stanu na dzień 30 września 2017 r. stanowił 51,1 % aktywów ogółem i obniżył się o 12,3 pkt % w stosunku do stanu na koniec 2016 r.

Na koniec września 2017 r. majątek obrotowy stanowił 48,9 % wartości aktywów ogółem i wzrósł o 12,3 pkt % w stosunku do stanu na koniec grudnia 2016 r. W wartościach bezwzględnych jego wartość wzrosła o 40 399 tys. zł, w zakresie przede wszystkim należności z tytułu dostaw i usług oraz środków pieniężnych.

W zakresie źródeł finansowania wg stanu na dzień 30 września 2017 r. nastąpił spadek wartości kapitału własnego o 30 226 tys. zł w związku z poniesioną stratą netto, w tym w podmiocie dominującym. W strukturze pasywów udział kapitału własnego wg stanu na dzień 30 września 2017 r. wyniósł 6,5% i obniżył się o 11,8 pkt % w stosunku do stanu na koniec grudnia 2016 r. Wartość łącznych zobowiązań wg stanu na koniec września 2017 r. wyniosła 261 997 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2016 r. wzrosła o 45 987 tys. zł, w tym głównie w zakresie zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zaciągniętych pożyczek przez podmiot dominujący. Obniżeniu uległy zobowiązania finansowe krótkoterminowe w związku z poniżej opisaną spłatą zobowiązań wobec Funduszu CC94 FIZAN.

4.1.6 Sytuacja pieniężna

Środki pieniężne wg stanu na dzień 30 września 2017 r. wyniosły 18 820 tys. zł i wzrosły o 16 477 tys. zł w stosunku do stanu na koniec grudnia 2016 r. m.in. w związku z otrzymanymi przez podmiot dominujący pożyczkami, przy czym otrzymana pożyczka refinansowa została przeznaczona na spłatę zobowiązań wobec CC94 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych, a nabytych przez ten podmiot pośrednio od mFaktoring. Do dnia publikacji niniejszego raportu Emitent złożył do Urzędu Skarbowego sześć wniosków o rozłożenie podatku VAT na raty za listopad i grudzień 2016 r. oraz styczeń, kwiecień, maj i czerwiec 2017 r. Podatek VAT za czerwiec 2017 r. został zapłacony w całości, a dnia 30 listopada 2017 r. Emitent zakończy ratalną płatność podatku VAT za listopad i grudzień 2016 r.

4.2 Grupa Kapitałowa FERRUM za III kwartał 2017 r.

4.2.1 Skonsolidowane przychody ze sprzedaży

Skonsolidowane przychody ze sprzedaży netto produktów, towarów i materiałów za III kwartał 2017 r. wyniosły 70 997 tys. zł i były o 17 439 tys. zł niższe od przychodów porównywalnego okresu w roku ubiegłym. Spadek przychodów wystąpił tylko w podmiocie dominującym FERRUM.

Tabela 2. Wyniki Grupy Kapitałowej FERRUM za III kwartał 2017 r. i III kwartał 2016 r.

<i>Wybrane skonsolidowane dane finansowe</i>	<i>w tys. zł</i>	
	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.
Przychody ze sprzedaży netto	70 997	88 436
Zysk brutto ze sprzedaży	1 589	9 582
Zysk z działalności operacyjnej	(6 531)	4 957
EBITDA	(3 270)	8 365
Podatek dochodowy bieżący	224	115
Podatek dochodowy odroczony	819	611
Wynik netto	(9 344)	2 547
Marża brutto ze sprzedaży	2,2%	10,8%
Marża EBITDA	(4,6%)	9,5%
Marża netto	(13,2%)	2,9%

4.2.2 Skonsolidowane wyniki na działalności operacyjnej

Z działalności operacyjnej za III kwartał 2017 r. Grupa Kapitałowa poniosła stratę netto w wysokości 6 531 tys. w miejsce zysku 4 957 tys. zł w analogicznym okresie roku ubiegłego. Poniesiona strata wynikała m.in. ze straty z działalności operacyjnej za III kwartał 2017 r. podmiotu dominującego FERRUM.

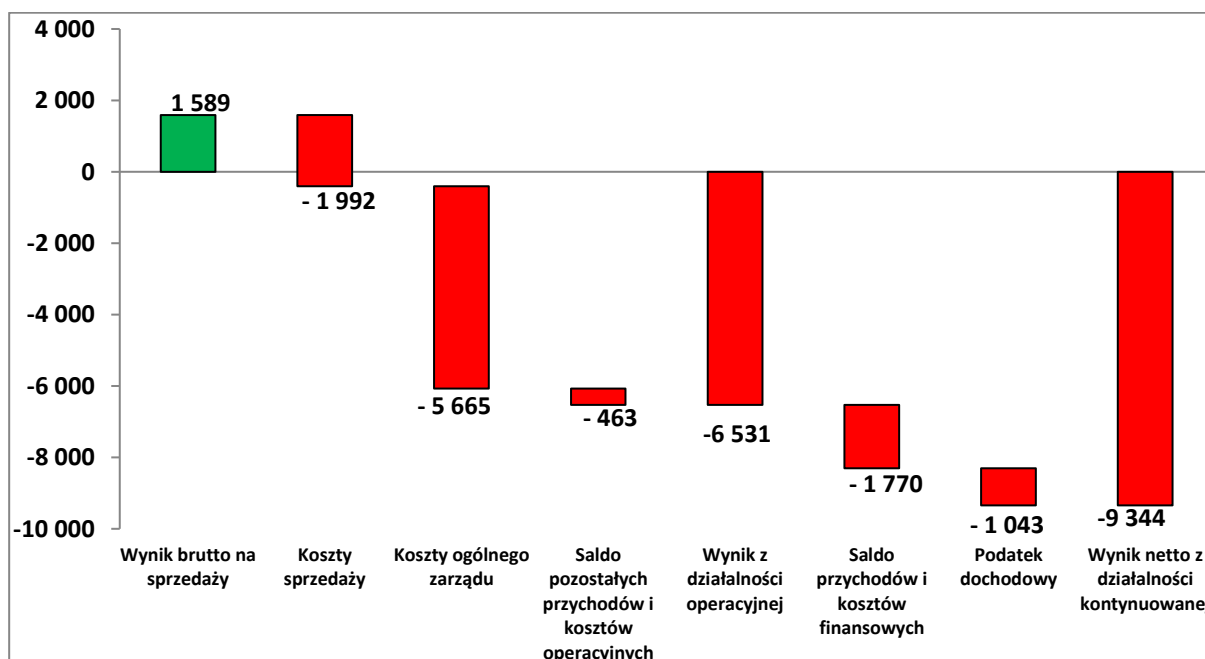
4.2.3 Skonsolidowane koszty operacyjne

Koszty działalności operacyjnej (bez pozostałych kosztów operacyjnych i wartości sprzedanych towarów i materiałów) wyniosły za III kwartał 2017 r. 111,0% wartości przychodów ze sprzedaży produktów skorygowanych o zmianę stanu produktów i koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego udział ten wzrósł o 15,2 pkt % m.in. w związku z wyższymi kosztami materiałów zużywanych do produkcji oraz wyższymi kosztami usług obcych.

4.2.4 Skonsolidowany wynik netto

Skonsolidowana strata netto Grupy Kapitałowej za III kwartał 2017 r. wyniosła 9 344 tys. zł w miejsce zysku za III kwartał 2016 r. w kwocie 2 547 tys. zł i wynikała przede wszystkim ze straty poniesionej przez podmiot dominujący.

Rys. 3. Składowe skonsolidowanego wyniku netto za III kwartał 2017 r. (w tys. zł)

4.3 Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za 9 m-cy 2017 r.

4.3.1 Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży netto produktów, towarów i materiałów za 9 m-cy 2017 r. wyniosły 184 137 tys. zł i były o 9 812 tys. zł niższe od przychodów porównywalnego okresu roku

poprzedniego. Sprzedaż FERRUM została opisana w pkt 4.8.1 *Prezentacja sprzedaży w segmencie rur*.

4.3.2 Wynik na działalności operacyjnej

Na działalności operacyjnej za 9 m-cy 2017 roku Emitent poniósł stratę w wysokości 30 869 tys. zł, w miejsce dodatniego wyniku w kwocie 5 720 tys. zł za 9 m-cy 2016 r.

Ujemny wynik z działalności operacyjnej został spowodowany m.in.:

1. przeszacowaniem nieruchomości inwestycyjnej, co wpłynęło na wynik operacyjny in minus 18 963 tys. zł,
2. niższą o 9 pkt % rentownością produktów na poziomie zysku brutto ze sprzedaży wynikającą m.in. z:
  - niższej sprzedaży produktów,
  - niższej produkcji rur i izolacji zwiększającej jednostkowy koszt stały,
3. wyższą ceną taśmy walcowanej na gorąco zużywanej do produkcji.

4.3.3 Jednostkowe koszty operacyjne

Koszty działalności operacyjnej (bez pozostałych kosztów operacyjnych i wartości sprzedanych towarów i materiałów) stanowiły za 9 m-cy 2017 r. 109,3 % przychodów ze sprzedaży skorygowanych o zmianę stanu produktów. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego udział ten wzrósł o 10,8 pkt % m.in. w związku z wyższymi cenami materiałów zużywanych do produkcji.

4.3.4 Wynik netto

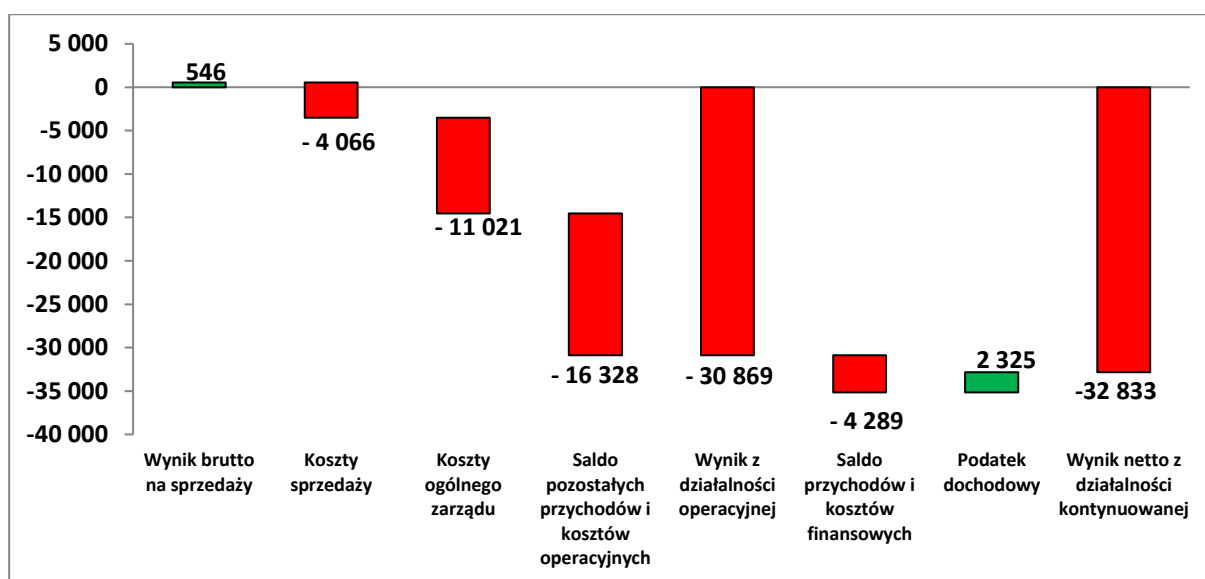
Za 9 m-cy 2017 r. Emitent poniósł stratę netto na poziomie 32 833 tys. zł, w miejsce zysku netto za 9 m-cy 2016 r. na poziomie 1 818 tys. zł. Wpływ na ten wynik m.in. miała strata z działalności operacyjnej, w tym przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnej, wpływ na wynik netto in minus 15 360 tys. zł.

Tabela 3. Wyniki FERRUM za 9 m-cy 2017 r. i za 9 m-cy 2016 r.

Wybrane jednostkowe dane finansowe	w tys. zł	
	9 m-cy 2017 r.	9 m-cy 2016 r.
Przychody ze sprzedaży netto	184 137	193 949
Zysk brutto ze sprzedaży	546	17 602
Zysk z działalności operacyjnej	(30 869)	5 720
Zysk z działalności operacyjnej, bez uwzględnienia zmiany wyceny nieruchomości inwestycyjnej	(11 906)	5 720
EBITDA	(23 523)	13 322
EBITDA, bez uwzględnienia zmiany wyceny nieruchomości inwestycyjnej	(4 560)	13 322
Podatek dochodowy bieżący	0	0

Podatek dochodowy odroczony	(2 325)	664
Wynik netto	(32 833)	1 818
Wynik netto, bez uwzględnienia zmiany wyceny nieruchomości inwestycyjnej	(17 473)	1 818
Marża brutto ze sprzedaży	0,3%	9,1%
Marża EBITDA	(12,8%)	6,9%
Marża netto	(17,8%)	0,9%

Rys. 4. Składowe wyniku netto za 9 m-cy 2017 r. (w tys. zł)

4.4 Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A. za III kwartał 2017 r.

4.4.1 Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży netto produktów, towarów i materiałów za III kwartał 2017 r. wyniosły 49 030 tys. zł i były o 24 128 tys. zł niższe od przychodów porównywalnego okresu roku poprzedniego. Sprzedaż FERRUM została opisana w pkt 4.8.1 *Prezentacja sprzedaży w segmencie rur*.

4.4.2 Wynik na działalności operacyjnej

Na działalności operacyjnej za III kwartał 2017 roku Emitent poniósł stratę w wysokości 7 742 tys. zł, w miejsce dodatniego wyniku w kwocie 3 150 tys. zł za III kwartał 2016 r.

Ujemny wynik z działalności operacyjnej został spowodowany m.in.:

- niższą o 10 pkt % rentownością produktów na poziomie zysku brutto ze sprzedaży wynikającą m.in. z:
  - niższej sprzedaży produktów,
  - niższej produkcji rur i izolacji zwiększającej jednostkowy koszt stały,
- wyższą ceną taśmy walcowanej na gorąco zużywanej do produkcji.

4.4.3 Jednostkowe koszty operacyjne

Koszty działalności operacyjnej (bez pozostałych kosztów operacyjnych i wartości sprzedanych towarów i materiałów) stanowiły za III kwartał 2017 r. 116,0 % przychodów ze sprzedaży skorygowanych o zmianę stanu produktów. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego udział ten wzrósł o 18,7 pkt % m.in. w związku z wyższymi cenami materiałów zużywanych do produkcji.

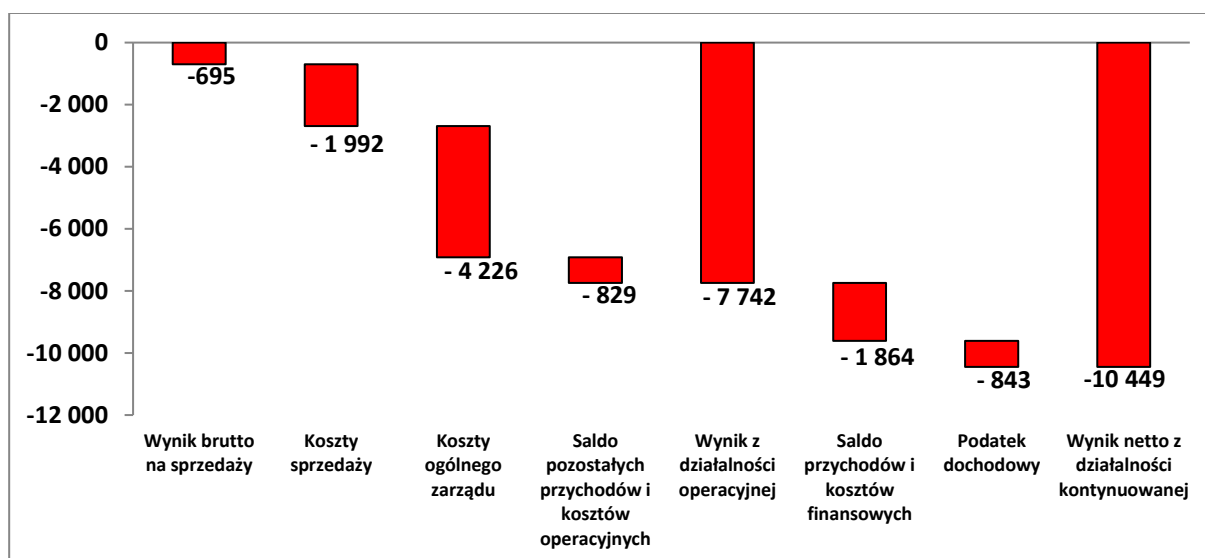
4.4.4 Wynik netto

Za III kwartał 2017 r. Emitent poniósł stratę netto na poziomie 10 449 tys. zł, w miejsce zysku netto za III kwartał 2016 r. na poziomie 1 106 tys. zł. Wpływ na ten wynik miała m.in. strata z działalności operacyjnej.

Tabela 4. Wyniki FERRUM za III kwartał 2017 i za III kwartał 2016

<i>Wybrane jednostkowe dane finansowe</i>	<i>w tys. zł</i>	
	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.
Przychody ze sprzedaży netto	49 030	73 158
Zysk brutto ze sprzedaży	(695)	6 393
Zysk z działalności operacyjnej	(7 742)	3 150
EBITDA	(5 325)	5 697
Podatek dochodowy bieżący	0	0
Podatek dochodowy odroczone	843	413
Wynik netto	(10 449)	1 106
Marża brutto ze sprzedaży	(1,4%)	8,7%
Marża EBITDA	(10,9%)	7,8%
Marża netto	(21,3%)	1,5%

Rys. 5. Składowe wyniku netto za III kwartał 2017 r. (w tys. zł)

4.5 Wyniki wg segmentów działalności

Tabela 4. Wyniki wg segmentów działalności za 9 m-cy 2017 r. (w tys. zł)

Segmenty branżowe Grupy	Segment rur	Segment konstrukcji spawanych	Pozostała działalność (segment działalności marketingowej i promocyjnej)	Wartość skonsolidowana
Sprzedaż	184 137	62 529	2 512	
Wyłączenie konsolidacyjne	(6 430)	(2 311)	(710)	
Sprzedaż po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	177 707	60 218	1 802	239 727
Zysk z działalności operacyjnej	(30 869)	2 683	364	
Wyłączenie konsolidacyjne	0	183	0	
Zysk z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(30 869)	2 866	364	(27 639)
Wynik przed opodatkowaniem	(35 158)	2 538	366	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	183	0	
Wynik przed opodatkowaniem po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(35 158)	2 721	366	(32 071)
Wynik netto	(32 833)	2 139	366	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	140	0	
Wynik netto po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(32 833)	2 279	366	(30 188)
Amortyzacja	7 346	2 689	0	
Wyłączenie konsolidacyjne	0	(183)	0	
Amortyzacja po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	7 346	2 506	0	9 852
EBITDA	(23 523)	5 372	364	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	0	0	
EBITDA po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(23 523)	5 372	364	(17 787)
Aktywa segmentu	225 540	99 934	12 583	
Wyłączenia konsolidacyjne	(21 160)	(26 262)	(10 362)	
Aktywa po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	204 380	73 672	2 221	280 273
Zobowiązania segmentu	225 617	44 676	754	
Wyłączenia konsolidacyjne	(447)	(7 869)	(734)	

Zobowiązania po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	225 170	36 807	20	261 997
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(54 324)	2 627	873	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	0	0	
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(54 324)	2 627	873	(50 824)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	158	(109)	124	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	0	(124)	
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	158	(109)	0	49
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	68 898	(3 526)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	124	0	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	68 898	(3 402)	0	65 496

Tabela 5. Wyniki wg segmentów działalności za 9 m-cy 2016 r. (w tys. zł)

<i>Segmenty branżowe Grupy</i>	<i>Segment rur</i>	<i>Segment konstrukcji spawanych</i>	<i>Pozostała działalność (segment działalności marketingowej i promocyjnej)</i>	<i>Wartość skonsolidowana</i>
Sprzedaż	193 949	46 380	625	
Wyłączenie konsolidacyjne	(2 977)	(108)	(625)	
Sprzedaż po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	190 972	46 272	-	237 244
Zysk z działalności operacyjnej	5 720	4 218	122	
Wyłączenie konsolidacyjne	-	193	-	
Zysk z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	5 720	4 411	122	10 253
Wynik przed opodatkowaniem	2 482	3 782	136	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	193	-	
Wynik przed opodatkowaniem po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	2 482	3 975	136	6 593
Wynik netto	1 818	3 007	133	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	178	-	
Wynik netto po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	1 818	3 185	133	5 136
Amortyzacja	7 602	2 424	0	
Wyłączenie konsolidacyjne	-	(197)	-	
Amortyzacja po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	7 602	2 227	0	9 829
EBITDA	13 322	6 643	122	
Wyłączenia konsolidacyjne		(5)	-	
EBITDA po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	13 322	6 638	122	20 082
Aktywa segmentu	225 651	95 704	11 420	
Wyłączenia konsolidacyjne	(22 290)	(22 802)	(11 264)	
Aktywa po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	203 361	72 903	156	276 420
Zobowiązania segmentu	187 600	43 510	66	
Wyłączenia konsolidacyjne	(1 606)	(5 822)	(38)	

Zobowiązania po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	185 600	37 688	28	223 316
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	10 825	2 087	72	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	(5)	-	
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	10 825	2 082	72	12 979
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 244)	(2 133)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	5	-	
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(3 244)	(2 128)	0	(5 372)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(9 648)	(1 387)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(9 648)	(1 387)	0	(11 035)

Tabela 6. Wyniki wg segmentów działalności za III kwartał 2017 r. (w tys. zł)

<i>Segmenty branżowe Grupy</i>	<i>Segment rur</i>	<i>Segment konstrukcji spawanych</i>	<i>Pozostała działalność (segment działalności marketingowej i promocyjnej)</i>	<i>Wartość skonsolidowana</i>
Sprzedaż	49 030	22 735	1 043	
Wyłączenie konsolidacyjne	(1 275)	(430)	(106)	
Sprzedaż po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	47 755	22 305	937	70 997
Zysk z działalności operacyjnej	(7 742)	1 024	128	
Wyłączenie konsolidacyjne	0	59	0	
Zysk z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(7 742)	1 083	128	(6 531)
Wynik przed opodatkowaniem	(9 606)	1 116	129	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	60	0	
Wynik przed opodatkowaniem po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(9 606)	1 176	129	(8 301)
Wynik netto	(10 449)	930	129	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	46	0	
Wynik netto po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	(10 449)	976	129	(9 344)
Amortyzacja	2 417	903	0	
Wyłączenie konsolidacyjne	0	(59)	0	
Amortyzacja po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	2 417	844	0	3 261
EBITDA	(5 325)	1 927	128	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	0	0	
EBITDA po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(5 325)	1 927	128	(3 270)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(60 223)	27	669	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	0	0	
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(60 223)	27	669	(59 527)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(10)	206	31	

Wyłączenia konsolidacyjne	0	0	(31)	
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(10)	206	0	196
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	71 270	(2 466)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	0	31	0	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	71 270	(2 435)	0	68 635

Tabela 7. Wyniki wg segmentów działalności za III kwartał 2016 r. (w tys. zł)

<i>Segmenty branżowe Grupy</i>	<i>Segment rur</i>	<i>Segment konstrukcji spawanych</i>	<i>Pozostała działalność (segment działalności marketingowej i promocyjnej)</i>	<i>Wartość skonsolidowana</i>
Sprzedaż	73 158	15 937	284	
Wyłączenie konsolidacyjne	(653)	(6)	(284)	
Sprzedaż po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	72 505	15 931	-	88 436
Zysk z działalności operacyjnej	3 150	1 644	96	
Wyłączenie konsolidacyjne	-	67	-	
Zysk z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	3 150	1 711	96	4 957
Wynik przed opodatkowaniem	1 519	1 588	99	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	67	-	
Wynik przed opodatkowaniem po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	1 519	1 655	99	3 273
Wynik netto	1 106	1 266	99	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	76	-	
Wynik netto po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	1 106	1 342	99	2 547
Amortyzacja	2 547	926	0	
Wyłączenie konsolidacyjne	-	(65)	-	
Amortyzacja po uwzględnieniu wyłączenia konsolidacyjnego	2 547	861	0	3 408
EBITDA	5 697	2 571	96	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	1	-	
EBITDA po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	5 697	2 572	96	8 365
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 318	(266)	41	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	1 318	(266)	41	1 093
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(475)	(350)	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej po	(475)	(350)	0	(825)

uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych				
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(1 375)	1 426	0	
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych	(1 375)	1 426	0	51

4.5.1 Wyniki wg segmentów działalności za 9 m-cy 2017 r.

4.5.1.1 Segment rur i profili

Opis wyników jednostkowych FERRUM S.A. tj. segmentu rur i profili został przedstawiony w pkt. 4.3 *Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A.*

4.5.1.2 Segment konstrukcji spawanych

W segmencie konstrukcji spawanych za 9 m-cy 2017 r. spółka ZKS FERRUM osiągnęła zysk z działalności operacyjnej na poziomie 2 683 tys. zł i zysk netto w kwocie 2 139 tys. zł.

W porównywalnym okresie roku ubiegłego, na działalności operacyjnej spółka ZKS FERRUM osiągnęła wynik wyższy o 1 535 tys. zł, zysk netto był wyższy o 868 tys. zł.

Niższy zysk operacyjny wynikał m.in. z niższej rentowności produktów na poziomie zysku brutto ze sprzedaży spowodowanej m.in. wyższą materiałochłonnością konstrukcji spawanych i wyższymi cenami blachy walcowanej na gorąco.

4.5.1.3 Segment działalności marketingowej i promocyjnej (segment działalności pozostałej)

Za 9 m-cy 2017 r. ten segment działalności osiągnął zysk z działalności operacyjnej w kwocie 364 tys. zł i zysk netto w kwocie 365 tys. zł.

4.5.2 Wyniki wg segmentów działalności za III kwartał 2017 r.

4.5.2.1 Segment rur i profili

Opis wyników jednostkowych FERRUM S.A. tj. segmentu rur i profili został przedstawiony w pkt. 4.4 *Jednostkowe wyniki finansowe FERRUM S.A.*

4.5.2.2 Segment konstrukcji spawanych

W segmencie konstrukcji spawanych III kwartale 2017 r. spółka ZKS FERRUM osiągnęła zysk z działalności operacyjnej na poziomie 1 024 tys. zł i zysk netto w kwocie 930 tys. zł.

W porównywalnym okresie roku ubiegłego, na działalności operacyjnej spółka ZKS FERRUM osiągnęła wynik wyższy o 620 tys. zł, zysk netto był wyższy o 336 tys. zł.

Niższy zysk operacyjny wynikał m.in. z niższej rentowności produktów na poziomie zysku brutto ze sprzedaży spowodowanej m.in. wyższą materiałochłonnością konstrukcji spawanych i wyższymi cenami blachy walcowanej na gorąco.

4.5.2.3 Segment działalności marketingowej i promocyjnej (segment działalności pozostałej)

Za III kwartał 2017 r. ten segment działalności osiągnął zysk z działalności operacyjnej i zysk netto na tym samym poziomie 128 tys. zł.

4.6 Prezentacja sprzedaży w poszczególnych segmentach za 9 m-cy 2017 r.

4.6.1 Prezentacja sprzedaży w segmencie rur

Za 9 m-cy 2017 r. wolumen sprzedaży rur i profili w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego obniżył się o około 20,7 tys. ton, tj. o 28,5 %, a przychody ze sprzedaży rur i profili spadły o około 23,4 mln zł, tj. o 12,9 %. Obniżenie ilości sprzedaży produktów wynikało m.in. z braku finansowania zewnętrznego w zakresie kapitału obrotowego aż do końca sierpnia 2017 r.

Tabela 8. Sprzedaż produktów Emitenta

Rury i Profile	9 m-cy 2017 r.	9 m-cy 2016 r.	Zmiana
Wartościowo (tys. zł)	157 868	181 249	-12,9%
Ilościowo (tys. ton)	52,0	72,7	-28,5%

Za 9 m-cy 2017 r. wartość sprzedaży towarów i materiałów wyniosła 23 695 tys. zł i była wyższa o 14 134 tys. zł od sprzedaży w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Łącznie sprzedaż netto Spółki za 9 m-cy 2017 r. wyniosła 184 137 tys. zł i była niższa o 9 812 tys. zł od sprzedaży netto za 9 m-cy 2016 r.

4.6.2 Prezentacja sprzedaży w segmencie konstrukcji spawanych

Za 9 m-cy 2017 r. sprzedaż ZKS FERRUM w zakresie produktów i usług wzrosła o 33,5% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wzrost nastąpił w zakresie wszystkich poniższych grup asortymentowych.

Tabela 9. Sprzedaż produktów i usług podmiotu zależnego w ujęciu wartościowym

Wyszczególnienie	9 m-cy 2017 r. w tys. zł	9 m-cy 2016 r. w tys. zł	Zmiana
Konstrukcje spawane	48 346	44 400	+8,9%
Zbiorniki	4 694	70	+6 605,7%
Usługi różne	7 904	1 180	+569,8%
Razem:	60 944	45 650	+33,5%

Największą wartość przychodów ze sprzedaży za 9 m-cy 2017 r. uzyskano w grupie „konstrukcje spawane” 48 346 tys. zł.

Przychody ze sprzedaży zbiorników wyniosły 4 694 tys. zł i wzrosły ponad 67 razy w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, co wynikało z podpisanej w 2016 r. umowy, o czym Emitent informował raportem bieżącym nr 34/2016 z 4 marca 2016 r.

4.6.3 Prezentacja sprzedaży w segmencie działalności marketingowej i promocyjnej

Za 9 m-cy 2017 r. spółka FERRUM MARKETING sp. z o.o. odnotowała przychody ze sprzedaży na poziomie 2 512 tys. zł, w tym przychody z tytułu opłat za używanie znaków towarowych od spółek: FERRUM S.A. i ZKS FERRUM S.A. oraz przychody ze sprzedaży towarów. Łączna wartość sprzedaży była wyższa o 1 887 tys. zł w stosunku do sprzedaży za 9 m-cy 2016 r., w tym w zakresie sprzedaży towarów o 1 904 tys. zł.

4.7 Prezentacja sprzedaży w poszczególnych segmentach za III kwartał 2017 r.

4.7.1 Prezentacja sprzedaży w segmencie rur

Za III kwartał 2017 r. wolumen sprzedaży rur i profili w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego obniżył się o około 12,0 tys. ton, tj. o 45,3 %, a przychody ze sprzedaży rur i profili spadły o około 25,3 mln zł, tj. o 36,2 %. Obniżenie ilości sprzedaży produktów wynikało m.in. z braku finansowania zewnętrznego w zakresie kapitału obrotowego aż do końca sierpnia 2017 r. oraz ograniczonej dostępności materiału wsadowego do produkcji rur.

Tabela 10. Sprzedaż produktów Emitenta

Rury i Profile	III kwartał 2017 r.	III kwartał 2016 r.	Zmiana
Wartościowo (tys. zł)	44 547	69 815	-36,2%
Ilościowo (tys. ton)	14,5	26,5	-45,3%

Za III kwartał 2017 r. wartość sprzedaży towarów i materiałów wyniosła 3 689 tys. zł i była wyższa o 899 tys. zł od sprzedaży w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Łącznie sprzedaż netto Spółki za III kwartał 2017 r. wyniosła 49 030 tys. zł i była niższa o 24 128 tys. zł od sprzedaży netto za III kwartał 2016 r.

4.7.2 Prezentacja sprzedaży w segmencie konstrukcji spawanych

Za III kwartał 2017 r. sprzedaż ZKS FERRUM w zakresie produktów i usług wzrosła o 40,8% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wzrost nastąpił w zakresie wszystkich poniższych grup asortymentowych.

Tabela 11. Sprzedaż produktów i usług podmiotu zależnego w ujęciu wartościowym

Wyszczególnienie	III kwartał 2017 r. w tys. zł	III kwartał 2016 r. w tys. zł	Zmiana
Konstrukcje spawane	16 271	15 478	+5,1%
Zbiorniki	2 399	5	+47 880,0%
Usługi różne	3 495	258	+1 254,7%
Razem:	22 165	15 741	+40,8%

Największą wartość przychodów ze sprzedaży za III kwartał 2017 r. uzyskano w grupie „konstrukcje spawane” 16 271 tys. zł.

Przychody ze sprzedaży zbiorników wyniosły 2 399 tys. zł i wzrosły ponad 470 razy w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, co wynikało z podpisanej w 2016 r. umowy, o czym Emitent informował raportem bieżącym nr 34/2016 z 4 marca 2016 r.

4.7.3 Prezentacja sprzedaży w segmencie działalności marketingowej i promocyjnej

Za III kwartał 2017 r. spółka FERRUM MARKETING sp. z o.o. odnotowała przychody ze sprzedaży na poziomie 1 043 tys. zł, w tym przychody z tytułu opłat za używanie znaków towarowych od spółek: FERRUM S.A. i ZKS FERRUM S.A. oraz przychody ze sprzedaży towarów. Łączna wartość sprzedaży była wyższa o 759 tys. zł w stosunku do sprzedaży za III kwartał 2016 r.

4.8 Rynki zbytu i zaopatrzenia

4.8.1 Segment rur

FERRUM S.A. jest wiodącym krajowym producentem rur przesyłowych dla ciepłownictwa, gazownictwa oraz petrochemii, które spełniają wysokie wymagania jakościowe kontrahentów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Spółka za 9 m-cy 2017 roku uplasowała na rynku krajowym 71,4% wartości sprzedaży netto, natomiast pozostałe 28,6% stanowiły dostawy wewnątrzwspólnotowe m.in. do Niemiec, Austrii, Finlandii, Danii.

Za 9 m-cy 2017 r. odbiorcami, których udział przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży netto były spółki:

- IZOSTAL S.A. (29,2% udziału w sprzedaży netto Emitenta),
- spółki z Grupy LOGSTOR (19,6 % udziału w sprzedaży netto Emitenta).

Za 9 m-cy 2017 r. dostawcą materiałów wsadowych wykorzystywanych przez Spółkę do produkcji rur, których udział przekroczył 10% wartości sprzedaży netto Emitenta była Grupa CZH S.A. (33,7 % udziału w zakupach przez Spółkę materiałów netto ogółem) , IZOSTAL S.A. (33,0 % udziału w zakupach przez Spółkę materiałów netto ogółem) oraz Grupa ARCELORMITTAL (18,2 % udziału w zakupach przez Spółkę materiałów netto ogółem).

Pomiędzy Emitentem a spółkami z Grupy LOGSTOR, Grupy CZH S.A. i IZOSTAL S.A. nie występują żadne formalne powiązania. Spółki z Grupy ARCELORMITTAL są jednym z akcjonariuszy Emitenta.

4.8.2 Segment konstrukcji spawanych

Produkcją konstrukcji spawanych w Grupie Kapitałowej FERRUM zajmuje się spółka ZKS FERRUM S.A., która za 9 m-cy 2017 r. roku uplasowała na rynku krajowym 78,5% wartości sprzedaży netto, natomiast pozostałe 21,5 % stanowiły dostawy m.in. do Francji, Niemiec i Austrii.

Największy udział w przychodach ze sprzedaży ZKS FERRUM za 9 m-cy 2017 r. miała spółka GE POWER sp. z o.o. (15,3% udziału w sprzedaży netto Spółki).

Głównymi dostawcami materiałów wsadowych wykorzystywanych przez ZKS FERRUM do produkcji, przekraczającymi 10% przychodów ze sprzedaży za 9 m-cy 2017 r. była spółka Tersteel Group sp. z o.o. sp. k. (62,7% udziału w zakupach materiałów netto ogółem).

Pomiędzy ZKS FERRUM S.A. a pozostałymi spółkami nie występują żadne formalne powiązania.

4.9 Opis czynników i zdarzeń, w tym o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki skonsolidowane

Wśród istotnych czynników i zdarzeń wpływających na skonsolidowany wynik finansowy za 9 m-cy 2017 r. należy wymienić m.in.:

- niższe marże na poziomie wyniku brutto ze sprzedaży, zarówno w podmiocie dominującym FERRUM, jak i w spółce zależnej ZKS FERRUM,
- brak pozyskania finansowania zewnętrznego przez podmiot dominujący do końca sierpnia 2017 r., stwarzający problemy z możliwościami zakupu taśmy walcowanej na gorąco jako podstawowego materiału wsadowego,
- przeszacowanie wartości nieruchomości inwestycyjnej przez FERRUM.

Wśród istotnych czynników i zdarzeń wpływających na skonsolidowany wynik finansowy za III kwartał 2017 r. należy wymienić m.in.:

- niższe marże na poziomie wyniku brutto ze sprzedaży, zarówno w podmiocie dominującym FERRUM, jak i w spółce zależnej ZKS FERRUM,
- brak pozyskania finansowania zewnętrznego przez podmiot dominujący do końca sierpnia 2017 r., stwarzający problemy z możliwościami zakupu taśmy walcowanej na gorąco jako podstawowego materiału wsadowego oraz ograniczona dostępność materiału wsadowego do produkcji rur.

4.10 Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych

Zmiany w zakresie aktywów z tytułu podatku odroczonego, rezerwy na odroczony podatek dochodowy i pozostałych rezerw i odpisów przedstawiono poniżej.

Tabela 12. Zmiany wielkości szacunkowych (w tys. zł) – dotyczy danych skonsolidowanych

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2017 r.	Stan na 30.06.2017 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Zmiana w III kwartale 2017 r.	Zmiana za 9 m-cy 2017 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16 727	16 874	16 694	- 147	+33
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	19 197	18 526	21 692	+671	-2 495
Rezerwa na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, niewykorzystane urlopy i pozostałe świadczenia pracownicze	5 218	5 218	5 115	0	+103
Odpisy aktualizujące należności	47 404	48 663	48 395	- 1 259	-991
Odpisy aktualizujące zapasy	4 186	3 559	5 260	+627	-1 074
Wycena nieruchomości inwestycyjnej (FERRUM+ZKS)	38 999	38 999	57 961	0	-18 962

4.11 Wykorzystywane instrumenty finansowe

W spółkach Grupy Kapitałowej FERRUM nie stosuje się rachunkowości zabezpieczeń. W dniu 3 października 2011 roku Zarząd FERRUM S.A. przyjął natomiast „Procedurę zarządzania ryzykiem walutowym” oraz „Politykę zarządzania ryzykiem walutowym”, które zostały zaakceptowane przez Radę Nadzorczą Emitenta w dniu 9 listopada 2011 roku.

Wg stanu na dzień 30 września 2017 r. ani Emitent ani spółki zależne ZKS FERRUM i FERRUM MARKETING nie posiadały zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko walutowe.

4.11.1 Zarządzanie zasobami finansowymi

Zarządzanie płynnością koncentruje się przede wszystkim na szczegółowej analizie spływu należności, zapewnieniu odpowiednich źródeł finansowania działalności oraz dążeniu do optymalnej struktury finansowania.

W dniu 23 grudnia 2015 r. Spółka podpisała Ugody z Wierzycielami: ING Bank Śląski S.A., Millennium S.A. i mFaktoring S.A., (raport bieżący 84/2015), zgodnie z którymi uzgodniony został harmonogram spłaty zobowiązań wobec Wierzycieli.

Zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą FERRUM S.A. „Strategią restrukturyzacji operacyjnej i finansowej Grupy Kapitałowej FERRUM” jedną z planowanych inicjatyw restrukturyzacyjnych Emitenta była konieczność pozyskania dodatkowego finansowania.

Zarząd FERRUM S.A. w dniu 31 sierpnia 2017 r. zawarł z MW Asset Management Sp. z o.o. (MWAM), Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Fundusz), Mezzanine Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Mezzanine FIZAN) oraz kontrolowaną przez Fundusz spółką celową Watchet Sp. z o.o. (Pożyczkodawca) porozumienie w sprawie restrukturyzacji określonych zobowiązań Spółki (Porozumienie). Porozumienie zostało szczegółowo opisane w pkt. 5.1 *Istotne dokonania lub niepowodzenia Emitenta zawierającym podsumowanie najistotniejszych wydarzeń.*

4.11.2 Opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z emisji

W okresie sprawozdawczym ani w kilku latach poprzednich Spółka nie przeprowadzała emisji akcji.

4.11.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z wykorzystywanych instrumentów finansowych obejmują ryzyko kredytowe i ryzyko walutowe. Poziom zaangażowania kredytowego Spółki naraża ją na ryzyko zmian stopy procentowej, jednak obecna sytuacja makroekonomiczna i związany z tym niski poziom stóp bazowych powoduje, że ryzyko to w ocenie Zarządu jest ograniczone.

Emitent dokonuje zakupów surowców w EURO i w tej walucie rozliczana jest także znacząca część sprzedaży. Zakup surowców rozliczany w EURO stanowi w dużej mierze naturalne zabezpieczenie ekspozycji walutowej Spółki.

W FERRUM S.A. nie stosuje się rachunkowości zabezpieczeń. W dniu 3 października 2011 r. Zarząd FERRUM S.A. przyjął „Procedurę zarządzania ryzykiem walutowym” oraz „Politykę zarządzania ryzykiem walutowym”, które zostały zaakceptowane przez Radę Nadzorczą Emitenta w dniu 9 listopada 2011 r. Za zarządzanie ryzykiem walutowym w Spółce i przestrzeganie przyjętej polityki w tym zakresie odpowiedzialny jest Zarząd Spółki. Wg stanu na 30 września 2017 r. Emitent nie posiadał otwartych pozycji transakcji zabezpieczających ze względu na brak limitów skarbowych.

4.12 Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania prognoz wyników na dany rok

Spółka nie publikowała prognoz jednostkowych ani skonsolidowanych wyników finansowych na rok obrotowy 2017.

4.13 Przewidywana sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej FERRUM

Aktualna sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej FERRUM została opisana w pkt 4. *Omówienie wyników finansowych*.

Przyszła sytuacja finansowa spółek Grupy Kapitałowej FERRUM oraz perspektywy ich rozwoju uzależnione są od sytuacji makroekonomicznej zarówno w skali kraju, jak i w skali światowej. Zostały one szczegółowo opisane w pkt 5.8. *Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej i kolejnych*.

5 Pozostałe informacje

5.1 Istotne dokonania lub niepowodzenia Emitenta zawierające podsumowanie najistotniejszych wydarzeń

Za 9 m-cy 2017 r. Emitent poniósł stratę z działalności operacyjnej w wysokości 30 869 tys. zł, w miejsce zysku w kwocie 5 720 tys. zł za 9 m-cy 2016 r. Na poziomie wyniku netto strata wyniosła 32 833 tys. zł, m.in. w związku z przeszacowaniem nieruchomości inwestycyjnej, niższą rentownością produktów na poziomie zysku brutto ze sprzedaży i wyższą ceną taśmy walcowanej na gorąco zużywanej do produkcji.

Z kolei Grupa Kapitałowa FERRUM poniosła stratę z działalności operacyjnej za 9 m-cy 2017 r. w wysokości 27 639 tys. zł i stratę netto na poziomie 30 188 tys. zł, m.in. w związku z osiągnięciem gorszych wyników przez podmiot dominujący FERRUM S.A.

W celu przygotowania struktur Spółki do oczekiwanego, dalszego wzrostu zamówień na wyroby i usługi oferowane przez FERRUM S.A. Emitent zawarł umowę inwestycyjną, która określa zasady współpracy przy realizacji projektu inwestycyjnego polegającego na zakupie i uruchomieniu linii do produkcji rur spiralnie spawanych, o czym Spółka poinformowała raportem bieżącym nr 27/2017.

Realizując nakreślone cele tj.

- restrukturyzację istniejących zobowiązań finansowych i handlowych,
- pozyskanie nowego finansowania,

Zarząd FERRUM S.A. w dniu 31 sierpnia 2017 r. zawarł z MW Asset Management Sp. z o.o. (MWAM), Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Fundusz), Mezzanine Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Mezzanine FIZAN) oraz kontrolowaną przez Fundusz spółką celową Watchet Sp. z o.o. (Pożyczkodawca) porozumienie w sprawie restrukturyzacji określonych zobowiązań Spółki (Porozumienie). Porozumienie stanowi pakiet powiązanych uzgodnień pomiędzy jego stronami co do warunków i realizacji restrukturyzacji Spółki, w związku z którymi Emitent zawarł również w tym samym dniu z Pożyczkodawcą przewidziane w Porozumieniu:

1. umowę pożyczki obrotowej w łącznej kwocie 30,6 mln zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności Spółki,
2. umowę pożyczki refinansowej w łącznej kwocie ok. 41,4 mln zł z przeznaczeniem na refinansowanie wierzytelności w kwocie równej kwocie pożyczki, przysługującej CC94 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (CC94 FIZAN), a nabytych przez ten podmiot od mFaktoring S.A.

Poza powyższym Porozumienie wymaga dokonania także innych wskazanych w nim czynności, w tym:

- Porozumienie wskazuje, że określone wierzytelności przysługujące Bankowi Millennium S.A. wobec Emitenta zostaną nabyte przez Fundusz;
- wobec powyższego oraz wypłaty ww. pożyczek obrotowej i refinansowej, wierzycielami Spółki z tytułu istotnych zobowiązań finansowych (łącznie: Wierzytelności Układowe) będą Pożyczkodawca, Fundusz oraz Mezzanine FIZAN (który już aktualnie, zgodnie m.in. z raportem bieżącym nr 19/2017 i raportami poprzednimi w tym zakresie, posiada określone istotne wierzytelności finansowe wobec Spółki nabyte od ING Banku Śląskiego S.A.);
- w dalszej kolejności, po uzyskaniu wymaganej zgody Prezesa UOKiK na przejęcie kontroli nad Spółką przez Fundusz oraz MWAM, przygotowane, zgłoszone i zaakceptowane zostaną propozycje układowe w rozumieniu przepisów Prawa Restrukturyzacyjnego, przewidujące: (i) konwersję na nowe akcje Spółki (Nowe Akcje Spółki) Wierzytelności Układowych (innych niż wierzytelności z tytułu ww. pożyczki obrotowej) oraz, opcjonalnie, (ii) prolongatę spłaty wierzytelności z tytułu ww. pożyczki obrotowej, przy czym cena emisyjna Nowych Akcji Spółki na potrzeby konwersji została ustalona na 4,50 zł za jedną akcję. Szacuje się, że Nowe Akcje Spółki stanowiłyby łącznie ok. 46% kapitału zakładowego Spółki (po konwersji);
- wprowadzenie wszystkich Nowych Akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. niezwłocznie po rejestracji przez sąd rejestrowy podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w wyniku konwersji.

Dodatkowo, na zasadach wskazanych w Porozumieniu, Pożyczkodawca będzie mógł w terminie do końca 2019 r. nabyć wszystkie posiadane przez Emitenta 1.386.386 akcje własne .

Jako realizację jednego z punktów Porozumienia w dniu 4 października 2017 r. Emitent otrzymał od Banku Millennium S.A. i Funduszu Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych wspólne zawiadomienie o przelewie na rzecz Funduszu wierzytelności pieniężnych przysługujących Bankowi względem Emitenta z tytułu umów kredytowych zmienionych m.in. ugodą zawartą 23 grudnia 2015 r.

Zawarcie Porozumienia stanowi istotny krok w realizacji działań w zakresie poprawy sytuacji finansowo – operacyjnej Spółki, mających na celu przede wszystkim pozyskanie finansowania zewnętrznego na uregulowanie potrzeb operacyjnych i spłatę zobowiązań publiczno-prawnych, konwersję zadłużenia finansowego na akcje Spółki i tym samym ostateczną restrukturyzację zadłużenia finansowego, uwolnienie zabezpieczeń na majątku Spółki, który zostanie wykorzystany przy pozyskaniu finansowania bankowego na warunkach rynkowych oraz wykorzystanie potencjału związanego z nabyciem i uruchomieniem linii produkcyjnej do produkcji rur spiralnych oraz nawiązanie współpracy z bankiem finansującym bieżącą działalność operacyjną (różne produkty finansowe), ratalną spłatę zadłużenia z tytułu dostaw towarów i usług oraz finansowanie planów rozwojowych (odkup linii do produkcji rur spiralnie spawanych oraz niezbędne inwestycje odtworzeniowe).

5.2 Kalendarium wydarzeń

W tabeli poniżej zaprezentowano - w ujęciu chronologicznym - najważniejsze wybrane zdarzenia, jakie miały miejsce w ciągu 9 m-cy 2017 r. tak w odniesieniu do FERRUM S.A., jak również do Grupy Kapitałowej FERRUM.

Tabela 13. Najważniejsze wydarzenia w kontekście zakończonego III kwartału 2017 r.

I półrocze 2017 r.	Wydarzenie
Styczeń	<ul style="list-style-type: none"> Przelew przez mFaktoring S.A. na rzecz CC94 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych wierzytelności posiadanej przez mFaktoring względem Emitenta
Luty	<ul style="list-style-type: none"> Przelew przez ING Bank Śląski S.A. na rzecz Pragma 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandardowy Fundusz Sekurytyzacyjny wierzytelności posiadanej przez ING Bank Śląski S.A. względem Emitenta
Marzec	<ul style="list-style-type: none"> Odwołanie Prezesa Zarządu FERRUM S.A. Rezygnacja Przewodniczącego Rady Nadzorczej FERRUM S.A. Otrzymanie przez ZKS FERRUM S.A. zamówienia od światowego lidera dostarczającego technologie do wytwarzania energii elektrycznej
Kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> Przelew przez Pragma 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandardowy Fundusz Sekurytyzacyjny na rzecz Mezzanine Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych wierzytelności posiadanej przez Fundusz Pragma względem Emitenta Otrzymanie od CC94 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych oferty dotyczącej gotowości podjęcia rozmów dotyczących gruntownej restrukturyzacji zadłużenia finansowego FERRUM S.A. Zmiany w składzie Zarządu FERRUM S.A.
Maj	<ul style="list-style-type: none"> Publikacja skonsolidowanego raportu kwartalnego za 1Q2017 Zakończenie programu skupu akcji własnych FERRUM S.A. Przelew przez CC94 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych na rzecz Distressed Assets Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych 50% wierzytelności posiadanej przez Fundusz CC94 względem Emitenta Zawarcie wielostronnej Umowy Inwestycyjnej
Czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> Powołanie Zarządu FERRUM S.A. IX kadencji Obrady Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Powołanie Członka Rady Nadzorczej FERRUM S.A.
III kwartał 2017 r.	
Lipiec	<ul style="list-style-type: none"> Aneks pomiędzy ZKS FERRUM S.A. a Raiffeisen Bank Polska S.A. do umowy limitu wierzytelności
Sierpień	<ul style="list-style-type: none"> Zawarcie porozumienia w sprawie restrukturyzacji określonych zobowiązań FERRUM S.A. i umów pożyczek oraz uzgodnienie zmiany harmonogramu spłaty zobowiązań finansowych względem podmiotów finansujących
Wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> Podpisanie z WĘGŁOKOKS porozumienia dotyczącego spłaty zobowiązań FERRUM względem WĘGŁOKOKS

5.3 Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi

W ciągu 9 m-cy 2017 r. Emitent zawierał transakcje z podmiotami powiązanymi, w tym z BSK Return S.A., ArcelorMittal oraz spółkami zależnymi ZKS FERRUM S.A. i FERRUM MARKETING sp. z o.o. Powyższe transakcje miały jednakże charakter typowy i były zawierane na warunkach rynkowych.

Za 9 m-cy 2017 roku wartość netto (tj. bez VAT) wzajemnych transakcji Emitenta z podmiotami powiązаныmi wyniosła łącznie 42 630 tys. zł.

Dodatkowo wartość netto transakcji wzajemnych spółki zależnej Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. z firmami ArcelorMittal, Huta Zabrze S.A. oraz FERRUM MARKETING Sp. z o.o. za 9 m-cy 2017 r. wyniosła 10 062 tys. zł.

Za III kwartał 2017 roku wartość netto (tj. bez VAT) transakcji Emitenta z podmiotami powiązаныmi wyniosła łącznie 26 898 tys. zł, natomiast transakcje wzajemne netto spółki zależnej Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. z firmami Arcelor Mittal, BSK Return S.A., Hutą Zabrze oraz FERRUM MARKETING Sp. z o.o. za III kwartał 2017 r. wyniosły 3 952 tys. zł.

5.4 Objasnienia dotyczące sezonowości i cykliczności sprzedaży

Sprzedaż produktów Emitenta wyraźnie wzrasta w miesiącach od marca do października, osiągając w tym okresie najwyższy poziom, a maleje od listopada do lutego. Przyczyny sezonowości sprzedaży należy upatrywać w cyklu działalności odbiorców, którzy reprezentują segmenty rynku takie jak: ciepłownictwo, budownictwo, roboty ziemne, wodno - kanalizacyjne. W przypadku budownictwa, robót ziemnych i wodno - kanalizacyjnych wszelkie inwestycje, które wiążą się z instalacją rur są przeprowadzane w okresie od marca do października.

Z kolei główne dostawy produktów Emitenta dla ciepłownictwa realizowane są w okresie od marca do września, co jest spowodowane przerwą w okresie grzewczym i możliwością przeprowadzenia nowych inwestycji, jak również remontami istniejącej sieci ciepłociągów.

Zjawisko sezonowości nie występuje w przypadku pozostałych spółek Grupy Kapitałowej.

5.5 Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W dniu 30 września 2016 r. Emitent złożył w Sądzie Rejonowym Katowice Wschód w Katowicach zgłoszenie wierzytelności przysługujących FERRUM S.A. od HW Pietrzak Holding S.A. stając się tym samym stroną postępowania, którego łączna wartość przekracza 10% skonsolidowanych kapitałów własnych wg stanu na dzień 30 września 2017 r. Na kwotę należności głównej zgłoszenia tj. 44 mln zł złożyły się przede wszystkim należności wynikające ze sprzedaży towarów i materiałów do HW Pietrzak Holding S.A. O powyższym Spółka informowała raportem bieżącym nr 73/2016 z dnia 30 września 2016 r.

Poza powyższym, FERRUM S.A. ani żadna jednostka zależna od FERRUM S.A. nie są stroną postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczącego zobowiązań lub wierzytelności, których wartość pojedynczo przekraczałyby 10% skonsolidowanych kapitałów własnych, za wyjątkiem opisanego powyżej zgłoszenia wierzytelności.

FERRUM S.A., spółka zależna ZKS FERRUM oraz spółka zależna FERRUM MARKETING są stroną kilku postępowań przed sądami dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, jednak ich łączna wartość (za wyjątkiem opisanych powyżej wierzytelności podmiotu dominującego od HW Pietrzak) nie przekracza 10 % skonsolidowanych kapitałów własnych.

5.6 Informacje o udzieleniu poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji

W III kwartale 2017 roku FERRUM S.A. ani jednostki zależne od Emitenta nie udzielały poręczeń kredytu, pożyczki lub gwarancji, których wartość stanowi co najmniej 10% skonsolidowanych kapitałów własnych Emitenta.

5.7 Akcje i akcjonariat

5.7.1 Struktura kapitału zakładowego

Kapitał zakładowy FERRUM S.A. wynosi 75 838 648,68 zł i dzieli się na 24 543 252 akcje zwykłe na okaziciela (serie A, B, C, D i E) o wartości nominalnej 3,09 zł każda.

5.7.2 Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu FERRUM S.A.

Struktura akcjonariatu - akcjonariuszy posiadających pośrednio bądź bezpośrednio ponad 5% ogólnej liczby głosów w Spółce na dzień przekazania niniejszego raportu tj. na dzień 29 listopada 2017 r., przedstawiona została w poniższej tabeli oraz na diagramie.

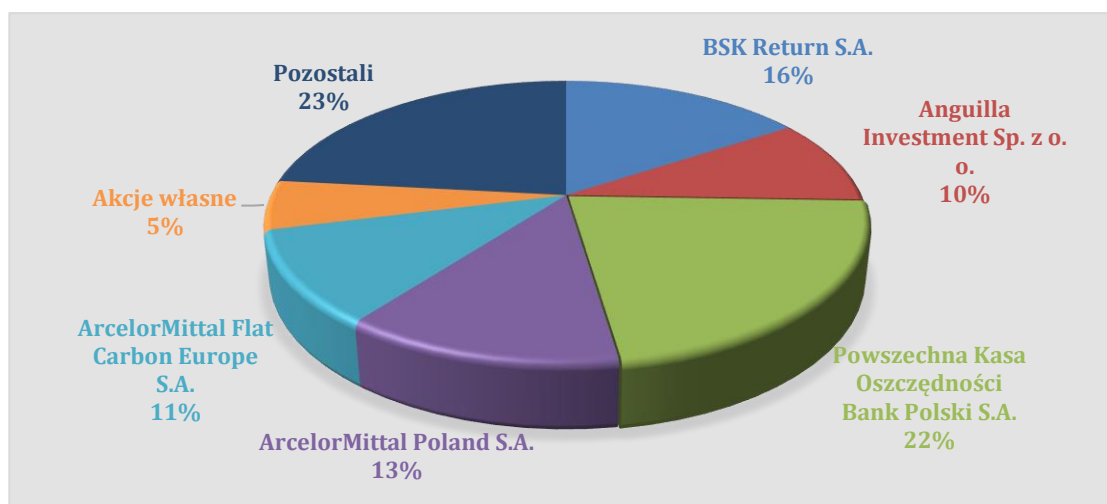
Tabela 14. Struktura akcjonariatu na dzień przekazania niniejszego raportu kwartalnego tj. 29 listopada 2017 r.

Akcjonariusz	Ilość akcji oraz liczba głosów z tych akcji*	% udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów*
BSK Return S.A.**	3 858 482	15,72%
Anguilla Investment Sp. z o. o.**	2 403 252	9,79%
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	5 434 648	22,14 %
ArcelorMittal Poland S.A.	3 122 687	12,72%
ArcelorMittal Flat Carbon Europe S.A.	2 624 045	10,69%
Akcje własne***	1 386 386	5,65 %
Pozostali	5 713 752	23,29%

*na podstawie wykazu akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na NWZ FERRUM S.A. w dniu 20 października 2017 r.

** podmioty powiązane z Panem Sławomirem Bajorem. Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, łączny stan posiadania akcji FERRUM S.A. przez podmioty powiązane z Panem Sławomirem Bajorem wynosi łącznie 6 982 393 szt. akcji FERRUM S.A., stanowiących 28,45% udziału w kapitale zakładowym FERRUM S.A., uprawniających do 6 982 393 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 28,45% ogólnej liczby głosów w FERRUM S.A.

*** z dniem 9 maja 2017 r. upłynął termin realizacji Programu Skupu Akcji Własnych FERRUM S.A. Szczegółowe informacje podsumowujące przeprowadzony skup Spółka przekazała raportem bieżącym nr 25/2017.

Zmiany w strukturze akcjonariatu

W okresie od dnia publikacji poprzedniego raportu kwartalnego tj. raportu za I kwartał 2017 r. tj. od dnia 30 maja 2017 r., jak również w okresie od dnia przekazania ostatniego raportu okresowego tj. raportu za I półrocze 2017 r., zgodnie z wiedzą Emitenta, nie zaszły żadne zmiany w strukturze akcjonariuszy posiadających pośrednio bądź bezpośrednio ponad 5% ogólnej liczby głosów w Spółce.

5.7.3 Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

W okresie sprawozdawczym, jak również po jego zakończeniu aż do dnia publikacji niniejszego rozszerzonego raportu kwartalnego nie miały miejsce emisje, wykup lub spłata dłużnych ani kapitałowych papierów wartościowych FERRUM S.A.

5.7.4 Stan posiadania akcji Emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące FERRUM S.A.

W poniższej tabeli został zaprezentowany wykaz akcji i udziałów podmiotów z Grupy Kapitałowej FERRUM, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących na dzień publikacji niniejszego raportu tj. 29 listopada 2017 r.

Tabela 15. Wykaz akcji Emitenta będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących na dzień publikacji niniejszego raportu tj. 29 listopada 2017 r.

Osoba zarządzająca/nadzorująca	Ilość akcji/ głosów	Udział % w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów
Pan Sławomir Bajor - członek Rady Nadzorczej wraz z podmiotami powiązanymi*	6 982 393	28,45%

* Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, łączny stan posiadania akcji FERRUM S.A. przez podmioty powiązane z Panem Sławomirem Bajorem wynosi łącznie 6 982 393 szt. akcji FERRUM S.A., stanowiących 28,45% udziału w kapitale zakładowym FERRUM S.A., uprawniających do 6 982 393 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 28,45% ogólnej liczby głosów w FERRUM S.A.

Pozostałe osoby zarządzające i nadzorujące Emitenta nie posiadają akcji Spółki. Osoby zarządzającej nadzorujące Emitenta nie posiadają uprawnień do akcji Spółki, jak również akcji i udziałów w jednostkach w ramach Grupy Kapitałowej FERRUM.

W okresie od dnia publikacji poprzedniego raportu kwartalnego tj. raportu za I kwartał 2017 r. tj. od dnia 30 maja 2017 r., jak również w okresie od dnia przekazania ostatniego raportu okresowego tj. raportu za I półrocze 2017 r., zgodnie z wiedzą Emitenta, nie zaszły żadne zmiany w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące.

5.8 Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację rynkową i wyzwania jakie stoją przed Grupą Kapitałową FERRUM, Zarząd podejmuje działania, których efektem ma być poprawa sytuacji finansowej i umocnienie pozycji rynkowej podmiotów z Grupy Kapitałowej. Jednocześnie prowadzone będą dalsze inwestycje w park maszynowy oraz nowe technologie, zarówno w segmencie produkcji rur, jak również segmencie konstrukcji stalowych, czemu przyświeca zamiar utrzymania wiodącej roli FERRUM S.A. w branży oraz możliwość zapewnienia klientom produktów o najwyższej jakości.

W opinii Zarządu, segment konstrukcji stalowych stoi przed szansą szybkiego rozwoju w okresie najbliższych lat i będzie miał istotny udział w wynikach Grupy Kapitałowej.

ZKS FERRUM S.A. przewiduje dalsze rozszerzenie działalności na rynku konstrukcji branży energetycznej oraz wzrost produkcji wysokoprzetworzonych konstrukcji stalowych, a także rozszerzenie zakresu usług serwisowych realizowanych na terenie klienta. W 2016 roku zrealizowano kluczową dla ZKS FERRUM inwestycję w postaci uruchomienia walcarki do blach grubych marki SERTOM. W ostatniej fazie budowy jest natomiast specjalistyczna malarnia do konstrukcji wielkogabarytowych. Planowane są kolejne inwestycje w park maszynowy, które będą finansowane ze środków własnych oraz leasingu.

Uzyskanie kolejnych certyfikatów potwierdzających możliwość samodzielnego projektowania, produkcji oraz montażu konstrukcji stalowych i urządzeń ciśnieniowych znacznie podniosło konkurencyjność spółki.

5.9 Czynniki, które w ocenie Emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

5.9.1 Czynniki wewnętrzne

Do podstawowych czynników wewnętrznych istotnych dla rozwoju FERRUM S.A. można zaliczyć:

- rozszerzanie oferty handlowej dzięki wykorzystaniu w 2018 r. nowej linii do produkcji rur spiralnie spawanych, co pozwoli Spółce na dołączenie do grona światowych liderów pod względem produkowanego asortymentu oraz zwiększenie potencjału produkcyjnego w zakresie rur spiralnie spawanych,
- produkcja i sprzedaż wewnętrznej izolacji epoksydowej, a tym samym możliwość oferowania kompletnego produktu, czyli rury wraz z dwoma rodzajami izolacji tj. wewnętrznej - epoksydowej i zewnętrznej typu 3 LPE lub 3 LPP,
- wysoką jakość produktów potwierdzoną odpowiednimi certyfikatami, a w tym uzyskaniem Certyfikatu Akredytacji Laboratorium Badawczego ze strony Polskiego Centrum Akredytacji, oraz otwarcie najnowocześniejszego laboratorium do badań dla potrzeb Spółki oraz podmiotów zewnętrznych,
- usprawnienie zarządzania zużyciem energii dzięki wprowadzeniu w Spółce Systemu Zarządzania Energią określonego w Polskiej Normie Systemów Zarządzania Energią w oparciu o standard ISO 50001,
- uzgodnienie warunków pozyskania finansowania kapitału obrotowego i spłaty zobowiązań finansowych, w tym otwarcie możliwości dla Spółki na dalsze finansowanie zewnętrzne.

Czynniki wewnętrzne dotyczące spółki zależnej ZKS FERRUM:

- możliwości obecnego parku maszynowego znajdującego się na terenie ZKS FERRUM S.A. budzi uznanie nie tylko w kraju, ale także poza granicami Polski, czego dowodem jest rosnąca liczba kontraktów międzynarodowych. Na uwagę zasługuje:
  - hala produkcyjna o łącznej powierzchni 22 500 m²,
  - piec do obróbki cieplnej o wymiarach gabarytowych wsadu: 11 500x7 000x5 000mm i łącznej masie 100 t,
  - walcarka SERTOM, max. grubość blachy 250 mm,

- w Polsce spółka ZKS FERRUM S.A. jest jedynym producentem wanień cynkowniczych przeznaczonych do tzw. cynkowania ogniowego. Spółka produkuje wanny cynkownicze w dwóch typach: z dnem płaskim oraz z dnem giętym,
- wieloletnie doświadczenie i wykwalifikowana kadra,
- specjalizacja w konstrukcjach wielkogabarytowych, czego przykładem jest produkcja konwertora dla ArcelorMittal w Dąbrowie Górniczej,
- różnorodność wykonywanej produkcji: produkcja dla branży energetycznej, hutniczej, cukrowniczej, papierniczej, cementowej,
- posiadane certyfikaty będące potwierdzeniem posiadanych kompetencji, niezbędnych do realizacji bardzo zróżnicowanych i zaawansowanych technologicznie konstrukcji spawanych, przeznaczonych na rynki całego świata. Na szczególną uwagę zasługują certyfikaty ASME S, ASME U, certyfikat Chiński, certyfikat budowlany EN 1090-2 EXC4.
- laboratorium ZKS FERRUM S.A. posiada obecnie zaawansowany sprzęt badawczy, m.in. zaawansowane technologicznie tachimetry oraz urządzenia do pomiaru 3D, generator wysokonapięciowy 6000A, cyfrowe defektoskopy ultradźwiękowe, grubościomierze ultradźwiękowe, lampy RTG do 450kV.

5.9.2 Czynniki zewnętrzne

Czynniki zewnętrzne, które w ocenie Emitenta będą mogły mieć wpływ na wyniki osiągnięte w perspektywie kolejnych miesięcy to:

- kształtowanie się sytuacji gospodarczej zarówno w Polsce, jak i na świecie w szeroko rozumianej branży stalowej,
- niestabilność rynków finansowych, w tym rynku walutowego, pogorszenie standingu finansowego firm szczególnie w segmentach, z którymi współpracuje FERRUM,
- kształtowanie się kursu PLN/EUR/USD wpływające z jednej strony na wartość sprzedaży, a z drugiej strony na wartość zakupów głównych materiałów wsadowych tj. taśmy walcowanej na gorąco i części materiałów izolacyjnych,
- zmienna sytuacja na rynku materiałów wsadowych, tj. szczególnie taśmy i blachy walcowanych na gorąco, a w tym ich podaż i cena,
- koniunktura na rynku sieci ciepłowniczych,
- dobre perspektywy rozwoju branży gazowniczej i petrochemicznej w latach 2017-2030,
- stopień wykorzystania środków unijnych o charakterze infrastrukturalnym (różnorodność unijnych programów wsparcia dla rozbudowy infrastruktury),
- ogólne czynniki istotne dla perspektyw rozwoju branży stalowej,
- perspektywiczny Plan Rozwoju OGP GAZ-SYSTEM S.A. „Krajowy Dziesięcioletni Plan Rozwoju Sieci Przesyłowej Gazu do roku 2030”.

5.9.3 Realizacja strategii oraz rozwój Grupy Kapitałowej

W dniu 10 grudnia 2014 r. Rada Nadzorcza FERRUM S.A., uwzględniając wniosek Zarządu, zatwierdziła "Strategię restrukturyzacji operacyjnej i finansowej GK FERRUM".

Strategia, przygotowana przez Emitenta przy współpracy z PricewaterhouseCoopers Polska Sp. z o.o., obejmuje przeprowadzenie w perspektywie najbliższych lat restrukturyzacji operacyjnej i finansowej dwóch głównych podmiotów z Grupy Kapitałowej FERRUM. W odniesieniu do sytuacji Emitenta planowane jest podjęcie m.in. następujących inicjatyw restrukturyzacyjnych:

- sprzedaż aktywów nieprodukcyjnych FERRUM, w tym przede wszystkim nieruchomości

- inwestycyjnej,
- sprzedaż akcji własnych FERRUM,
- inwestycja w nowy agregat do rur spiralnie spawanych, która będzie realizowana wyłącznie w przypadku pozyskania przez FERRUM dodatkowego finansowania,
- wspólne wraz z ZKS zakupy i dywersyfikacja dostawców w zakupie blachy w kręgach, przy jednoczesnym zintensyfikowaniu zakupów bezpośrednio u producentów, bez udziału pośredników,
- optymalizacja zakupów na potrzeby utrzymania ruchu i narzędziowni,
- optymalizacja i poprawa efektywności w zakresie produkcji rur HFI oraz kształtowników ciężkich,
- redukcja kosztów operacyjnych Spółki.

Przyjmując oraz publikując niniejszą strategię Emitent zwrócił przy tym uwagę, że zapowiedzi zawarte w strategii są oparte na szeregu założeń oraz na szacunkach, które zależne są od okoliczności i warunków biznesowych, operacyjnych, ekonomicznych i rynkowych, z których wiele pozostaje poza kontrolą FERRUM S.A. W związku z powyższym oraz wobec bardzo długiego okresu objętego Strategią, Emitent zastrzegł, że faktyczne rezultaty mogą różnić się od przewidywanych.

W ramach realizacji przedstawionych powyżej założeń strategii restrukturyzacji operacyjnej i finansowej Grupy Kapitałowej FERRUM, Zarząd Emitenta przedstawia poniżej stan realizacji poniższych elementów strategii:

- w zakresie restrukturyzacji dotychczasowego zadłużenia Emitent w dniu 23 grudnia 2015 r. podpisał z Finansującymi (tj. ING Bank Śląski S.A., Bank Millennium S.A., mFaktoring S.A.) pakiet powiązanych ze sobą dokumentów określających nowy model restrukturyzacji zadłużenia, następnie w dniu 31 sierpnia 2017 r. podpisał porozumienie w sprawie restrukturyzacji określonych zobowiązań Spółki szczegółowo opisane w pkt 5.1 *Istotne dokonania lub niepowodzenia Emitenta zawierający podsumowanie najistotniejszych wydarzeń*,
- w zakresie dywersyfikacji dostawców taśmy walcowanej na gorąco działania w tym zakresie zostały podjęte przez Emitenta już w 2014 r.; w 2015 r. Emitent podpisał umowę z firmą Węglokoks S.A. oraz ArcelorMittal oraz kontynuował w ciągu 9 m-cy 2017 r. podpisaną w 2014 r. umowę z Centralą Zaopatrzenia Hutnictwa,
- w zakresie sprzedaży nieruchomości inwestycyjnej Spółka nie otrzymała satysfakcjonującej oferty od wstępnie zainteresowanych podmiotów, a dodatkowo Spółka dokonała przeszacowania jej wartości o czym informowała raportem bieżącym nr 48/2017,
- Emitent zawarł umowę inwestycyjną, która określa zasady współpracy przy realizacji projektu inwestycyjnego polegającego na zakupie i uruchomieniu linii do produkcji rur spiralnie spawanych, o czym Spółka poinformowała raportem bieżącym nr 27/2017.

5.10 Perspektywy i czynniki rozwoju branży stalowej w Polsce

Emitent uzależniony jest od wskaźników makroekonomicznych zarówno tych krajowych, jak i występujących na rynkach europejskich i światowych. Jednak oprócz ww. parametrów bardzo ważne są perspektywy rozwoju rynku, na którym działa. Perspektywy rozwoju rynku stalowego w ostatnim kwartale 2017 r. wyglądają obiecująco. Wynika to między innymi ze wzrostu planowanych inwestycji infrastrukturalnych finansowanych ze środków unijnych.

Duże znaczenie dla dalszych działań Emitenta mają perspektywy rozwoju rynku dóbr inwestycyjnych, w tym głównie segmentu gazowniczego i ciepłowniczego.

W branży ciepłowniczej obserwujemy kontynuację działań w zakresie budowy nowych ciepłociągów oraz elektrociepłowni. Plany inwestycyjne segmentu ciepłownictwa na okres kilku następnych lat powinny przynieść wzrost sprzedaży. Według prognozy Agencji Rynku Energii w latach 2010-2030 oczekiwany jest wzrost zużycia ciepła sieciowego do 15%. Produkcja Emitenta daje możliwość spełnienia coraz wyższych standardów wewnętrznych wiodących firm ciepłowniczych na rynkach Unii Europejskiej oraz na rynkach eksportowych, a zaawansowany proces inwestycyjny zmierzający do uruchomienia nowej linii spiralnego spawania rur umocni pozycję Emitenta jako wiodącego dostawcy rur również w tym segmencie sprzedaży.

W segmencie drogowym oraz infrastruktury hydrotechnicznej uruchamiane są kolejne projekty w zakresie Programu Budowy Dróg Krajowych (PBDK) z perspektywą do 2025 r. Również inwestycje w sektorze infrastruktury planowane są do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Najbliższe lata w budownictwie wodnym będą również wypełnione nowymi projektami. W 2017 roku weszła w życie ustawa o ratyfikacji europejskiego porozumienia w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych (AGN). Konwencja AGN zobowiązuje Polskę do dostosowania głównych dróg wodnych do standardów europejskich. Na podstawie przyjętych przez rząd „Założeń do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce do roku 2020 z perspektywą do 2030” wartość planowanych inwestycji w zakresie rozwoju śródlądowych dróg wodnych w latach 2016-2030 będzie wynosić ponad 77 miliardów złotych. Integralną częścią tych inwestycji będą projekty inwestycyjne w obszarze ochrony przeciwpowodziowej współfinansowane również ze środków Banku Światowego. W sierpniu 2017 r. Prezydent podpisał ustawę Prawo wodne, co docelowo pozwoli odblokować 3,5 mld EUR z funduszy europejskich na inwestycje związane z gospodarką wodną, w tym przeciwpowodziową.

W segmencie energetycznym utrzymuje się dobre tempo wzrostu, gdzie większość projektów inwestycyjnych będzie realizowanych w sektorze energetyki konwencjonalnej. Zgodnie z założeniami przyjętymi przez Unię Europejską do 2020 r. 20% produkowanej energii pochodzić ma z odnawialnych źródeł energii (OZE). Przede wszystkim energetyka wiatrowa nabiera coraz większego znaczenia. W bilansie energetycznym ma ona stanowić 11,6-14,3% produkowanej energii.

Dla Spółki bardzo istotne znaczenie mają stabilne perspektywy rynku przesyłu i dystrybucji gazu. Przewidujemy, że w perspektywie lat 2016-2025 inwestorem a zarazem odbiorcą finalnym w zakresie budowy sieci gazowych, przesyłowych i dystrybucyjnych, gdzie zastosowanie znajdują oferowane przez FERRUM S.A. rury przewodowe w izolacjach antykorozyjnych będą głównie: OGP GAZ-SYSTEM S.A., Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. oraz poszczególne branżowe firmy wykonawcze. Zakładamy również ścisłą współpracę z operatorami prywatnymi, których plany inwestycyjne w infrastrukturę energetyczną nabierają coraz większego znaczenia.

W zeszłym roku Emitent rozpoczął dostawy rur przewodowych DN 700 oraz DN 1000 objętych Umową Ramową (II) z OGP GAZ-SYSTEM S.A. Całkowita wielkość inwestycji objętych umową ramową to 1 057 km rur do przesyłu gazu o wartości brutto 2,3 mld zł. Ogółem Plan Rozwoju OGP GAZ-SYSTEM S.A. do roku 2027 przewiduje ponad 2 100 km gazociągów różnych średnic.

W planach dywersyfikacji źródeł i kierunków dostaw gazu OGP GAZ-SYSTEM zakłada realizację projektów „Bramy Północnej” obejmującej między innymi gazociąg Baltic Pipe z Danii do Polski

o długości około 280 km oraz Terminalu (FSRU) w rejonie Zatoki Gdańskiej. Planowane są połączenia gazowe poprzez interkonektory pomiędzy Polską a Litwą oraz Polską i Czechami. Projekty te mają się przyczynić do dalszego zintegrowania europejskiego systemu gazowniczego i kształtowania zliberalizowanego rynku gazu w północno-wschodniej części Europy.

Zakładamy, że OGP GAZ-SYSTEM S.A. rozpocznie największą inwestycję w zakresie dostaw rur i rozbudowy sieci przesyłowych w Polsce projekt Korytarz Przesyłowy Gazu Północ- Południe mający za zadanie oprócz rozprowadzenia gazu na terenie kraju, umożliwić jego przesył do Czech, Austrii, Węgier i Słowacji oraz docelowo zapewnić połączenie z planowanym terminalem Adria LNG i z projektami z Południowego Korytarza Gazowego za pomocą wewnętrznej infrastruktury krajów Europy Środkowej. Budowa korytarza to ponad 1 100 km sieci rurociągów przesyłowych (a w dalszej perspektywie do 2025 r. ma powstać 2 209 km) o wartości inwestycji ok. 5 mld zł. Łączna długość gazociągów przesyłowych planowanych w ramach Planu Rozwoju w latach 2017 – 2022 wynosi ponad 2 100 km.

W celu wsparcia integracji gazowego systemu przesyłowego, stworzono dodatkowy system wsparcia z unijnego instrumentu finansowego Connecting Europe Facility (CEF) „Łącząc Europę”. System połączeń/interkonektorów dla Polski obejmuje połączenia z Czechami, Słowacją, Litwą, Niemcami i Ukrainą.

Kolejne inwestycje Polskiej Spółki Gazowniczej sp. z o.o. (PSG) obejmujące łącznie 7 484 km nowych gazociągów, 3 248 km przyłączy, oraz modernizowanie 6 850 km istniejącej sieci w okresie do 2020 r. wpisują się w plany FERRUM S.A.

Coraz większego znaczenia i realności nabierają plany inwestycyjne PGNiG związane z budową gazociągu z Norwegii do Polski. PGNiG zamierza zrealizować tę inwestycję, aby móc do 2022 r. zacząć przysyłać tym gazociągiem do Polski gaz, który będzie wydobywany przy wybrzeżu Norwegii.

Ponadto Emitent zakłada rozwój eksportu głównie na rynki krajów bałkańskich oraz rynki krajów nadbałtyckich. Serbia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Litwa i Łotwa to główne kierunki rozwoju rynków zbytu, na których ze względu na rozbudowę infrastruktury, jak również na plany rozwoju ogólnoeuropejskich instalacji przesyłowych, wykonywane będą nowe znaczące projekty sieci przesyłowych tj. Czechy, Słowacja, Węgry, Rumunia.

W 2017 roku Hutnicza Izba Przemysłowo Handlowa spodziewa się wzrostu zużycia wyrobów stalowych o 2-3%. Nie bez znaczenia (również dla Emitenta) pozostają prowadzone przez Unię Europejską postępowania antydumpingowe, które mogą skutkować między innymi zmianą kierunków przepływu stali oraz cen rynkowych.

5.10.1 Perspektywy i czynniki rozwoju rynku konstrukcji stalowych

Zapotrzebowanie na produkty i usługi ZKS FERRUM S.A. zależą od sytuacji w poszczególnych branżach. W perspektywie rozwoju działalności ZKS FERRUM S.A. na najbliższe miesiące, główną uwagę będzie skupiać na branżach dających szerokie perspektywy wzrostu wyników ekonomicznych spółki, tj. cukrownictwo, energetyka i branża cynkownicza.

Możliwość swobodnej produkcji cukru bez administracyjnych ograniczeń ilościowych, brak ograniczeń ilościowych dotyczących eksportu, wzrost innowacyjności, zwiększone zapotrzebowanie globalne na cukier pomimo negatywnych trendów, poprawa efektywności ekonomicznej zakładów, zwiększenie wydajności produkcji surowca, dalsza optymalizacja bazy surowcowej, fuzje i przejęcia, a także opłacalność produkcji z buraka cukrowego względem

rafinacji, to tylko kilka spośród wielu szans stojących przed branżą cukrowniczą. W obliczu tych zmian Spółka ma szanse na pozyskanie długoterminowych kontraktów na rynkach krajowych i zagranicznych.

Sektor energetyczny cechuje dążenie do zmiany struktury wytwarzania na „czystą energię” oraz zwiększenie mocy energetycznych. Ogólnoświatowa polityka klimatyczna UE promuje paliwa niskoemisyjne, co wpływa na wyższą atrakcyjność inwestycji związanych z energią jądrową oraz odnawialnymi źródłami energii. Do 2022 r. planowane są znaczne inwestycje w rozwój sieci przesyłowej w całej UE (ok. 100 mld EUR). Obecnie ZKS FERRUM pozyskał i rozpoczyna kolejny projekt w zakresie energii nuklearnej dla jednego ze strategicznych klientów.

Ostatnia dekada to dla Polski zdecydowany rozwój i poprawa w zakresie zabezpieczania konstrukcji stalowych. Istotną formą ochrony przed skutkami działania korozji jest stworzenie zabezpieczającej powłoki cynkowniczej, która skutecznie zapobiega niszczeniu stali. W przeciągu ostatnich 16 lat znacznie wzrosła ilość ocynkowni działających na terenie Polski. W roku 2000 istniało ich blisko 40 i zabezpieczały około 450 tys. ton konstrukcji oraz wyrobów ze stali. W roku 2016 liczba obiektów wzrosła o około 30% i obecnie jest to przeszło 60 nowoczesnych zakładów, które w roku ubiegłym dostarczyły około 670 tys. ton wyrobów. Do końca 2017 r. planowane jest otwarcie kolejnych 5 cynkowni. Rozwój przemysłu cynkowniczego widać także w ilości ocynkowanych konstrukcji i wyrobów ze stali. W Europie niedoścignionym liderem są Niemcy. Zaraz za nimi są Włochy, Wielka Brytania i Polska. Wyprzedziliśmy Hiszpanię czy Francję, którzy w przeszłości cynkowali znacznie większe ilości stali. Zmiana ta podyktowana jest niedawnym kryzysem gospodarczym w Europie oraz zlecaniem, bądź całkowitym przenoszeniem, produkcji do Polski w celu obniżenia kosztów pracy. W Polsce spółka ZKS FERRUM jest jedynym producentem wanien stalowych przeznaczonych do tzw. cynkowania ogniowego.

5.11 Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń

Istotne zagrożenia dla Grupy Kapitałowej FERRUM zostały sklasyfikowane w ramach czterech kategorii: ryzyko strategiczne, ryzyko operacyjne, ryzyko finansowe oraz ryzyko zdarzeń nadzwyczajnych. Wielkość prawdopodobnych strat jest największa przy ryzykach strategicznych i operacyjnych, a najniższa przy ryzykach finansowych i zdarzeń nadzwyczajnych.

5.11.1 Ryzyka strategiczne

Ryzyko otoczenia ekonomicznego

Ryzyko ogólnoeconomiczne związane z sytuacją makroekonomiczną w Polsce i na świecie, niestabilnością systemu podatkowego i prawnego oraz zmianami stóp procentowych w istotny sposób determinuje tempo wzrostu gospodarczego i tym samym oddziałuje na popyt na dobra inwestycyjne oraz realizację projektów infrastrukturalnych, co zasadniczo wpływa na wielkość sprzedaży realizowanej przez spółki Grupy Kapitałowej i w konsekwencji na ich wyniki finansowe.

Ryzyko rynkowe

Spółki narażone są na ryzyko rynkowe związane z potencjalnymi stratami, które może ponieść w związku z niekorzystnymi zmianami cen rynkowych (takich jak kursy walutowe, ceny na rynku kapitałowym) oraz parametrów rynkowych (zmienności cen rynkowych, korelacji pomiędzy ruchami poszczególnych cen).

Zarządzanie ryzykiem rynkowym skupia się przede wszystkim na potencjalnych zmianach wyniku ekonomicznego (to znaczy na zmianach wartości bieżącej przyszłych przepływów finansowych),

ale uwaga jest również skoncentrowana na przypadkach, gdy na skutek stosowanych zasad księgowych efekt zmian cen rynkowych na raportowany wynik finansowy jest inny niż w przypadku jego oddziaływania na wynik ekonomiczny.

FERRUM S.A. jest wiodącym krajowym producentem rur przesyłowych dla ciepłownictwa, gazownictwa oraz wod-kan, które spełniają wysokie wymagania jakościowe kontrahentów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Spółka w 2016 r. uplasowała na rynku krajowym 65% wartości sprzedaży netto, natomiast na rynkach Unii Europejskiej oraz eksport 35%. Za 9 m-cy 2017 r. 71% to sprzedaż krajowa, a 29% sprzedaż na rynki zagraniczne.

Ryzyko prawne

Uregulowania prawne wpływające na otoczenie prawne spółek Grupy Kapitałowej FERRUM ulegają w Polsce częstym zmianom. W zakresie problematyki, z jaką wiąże się także działalność spółek Grupy Kapitałowej możliwe jest z kolei pojawienie się nowych przepisów, ograniczeń lub interpretacji dotychczasowych przepisów. Wszelkie tego typu zmiany niosą za sobą ryzyko negatywnego wpływu na działalność i plany rozwojowe.

Zmiany w ustawodawstwie mogą mieć istotny wpływ na działalność, dlatego Emitent i ZKS FERRUM aktywnie monitorują zmiany prawne.

Ryzyko technologiczne

Rynek, na którym działają spółki z Grupy Kapitałowej FERRUM charakteryzują różnorodne wymagania w zakresie rozwiązań technologicznych oraz wysokie wymagania jakości oferowanych wyrobów. Obecność nowych technologii pozwala na doskonalenie stosowanych technologii, jak również tworzenie innowacyjnych rozwiązań. Odpowiednia umiejętność reagowania na zmiany zachodzące na rynku, m.in. efektywne stosowanie nowych technologii, utrzymywanie jakości produktów i usług na najwyższym poziomie, dostosowywanie się do wyznaczanych standardów rynkowych, poszerzanie oferty uwzględniającej zapotrzebowanie odbiorców, warunkuje rozwój spółek oraz ma wpływ na ich wyniki finansowe. Istnieje ryzyko, iż spółki nie sprostają wymaganiom w wyżej wymienionych obszarach, a oferowane rozwiązania mogą nie spełnić oczekiwań odbiorców w sposób optymalny.

Mając powyższe na względzie Emitent i spółka zależna ZKS FERRUM dążą w ramach posiadanych możliwości do zredukowania ryzyka poprzez działania inwestycyjne, aktywne badanie rynku oraz monitorowanie trendów w zakresie nowych technologii produkcyjnych oraz analizę rentowności ich wykorzystania.

5.11.2 Ryzyka operacyjne

Ryzyko dostawców

FERRUM tak jak inni uczestnicy rynku, uzależniona jest od dostawców podstawowych materiałów do produkcji. Podejmowane są więc działania prewencyjne ukierunkowane na minimalizację ryzyka wystąpienia niepożądanych sytuacji w poszczególnych procesach (m.in. finansowych, produkcyjnych, logistycznych) w ramach łańcucha dostaw. W ramach zapewnienia ciągłości dostaw Emitent będzie nadal realizował strategię dywersyfikacji dostaw materiałów wsadowych bezpośrednio produkcyjnych. Dywersyfikacja dostawców materiału do produkcji rur za 9 m-cy 2017 r. odbywała się poprzez dokonywanie zakupów m.in. w Centrali Zaopatrzenia Hutnictwa, IZOSTALU, ArcelorMittal, BSK RETURN. Ze względu na toczące się postępowania antydumpingowe wobec producentów spoza Unii Europejskiej istnieje ryzyko wzrostu cen materiału wsadowego do produkcji rur, przy jednoczesnym braku ochrony rynku wyrobów gotowych.

Ryzyko związane z sezonowością sprzedaży

Istotne z punktu widzenia Emitenta jest ryzyko związane z sezonowością sprzedaży. Sprzedaż produktów wyraźnie wzrasta w miesiącach od marca do października, osiągając w tym okresie najwyższy poziom, a maleje od listopada do lutego. Przyczyny sezonowości sprzedaży należy upatrywać w cyklu działalności odbiorców, którzy reprezentują segmenty rynku takie jak: ciepłownictwo, gazownictwo, budownictwo, roboty ziemne, wodno - kanalizacyjne.

W przypadku gazownictwa oraz budownictwa, robót ziemnych i wodno - kanalizacyjnych, większość inwestycji które wiążą się z instalacją rur jest przeprowadzana w okresie od marca do października ze względu na technologię budowy rurociągów.

Z kolei główne dostawy produktów Emitenta dla ciepłownictwa realizowane są w okresie od marca do września, co jest spowodowane przerwą w okresie grzewczym i możliwością przeprowadzenia nowych inwestycji, jak również remontami istniejącej sieci ciepłociągów.

W przypadku pozostałych spółek Grupy Kapitałowej FERRUM zjawisko sezonowości nie występuje.

Ryzyko związane z udziałem głównych odbiorców w sprzedaży

Ze względu na strukturalne cechy polskiego rynku gazowego istnieje pośrednie uzależnienie spółek z branży stalowej od podmiotów z sektora gazowniczego oraz planowanych i realizowanych przez nie inwestycji.

Spółka ponadto nadal zamierza zwiększyć skalę współpracy z obecnymi partnerami handlowymi. FERRUM S.A. poszukuje również nowych rynków zbytu zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Ryzyko cen materiałów wsadowych

Ceny materiałów wsadowych mają zasadnicze znaczenie dla prawidłowej konstrukcji kalkulacji produktów finalnych Emitenta i ZKS FERRUM. W przypadku gwałtownych wahań cen materiału wsadowego może dojść do sytuacji, w której spółki nie będą w stanie natychmiastowo przełożyć wzrostu cen materiału wsadowego na wzrost cen produkowanych rur i profili oraz konstrukcji spawanych, w efekcie czego mogą sprzedawać produkty realizując niższe marże.

Wyniki osiągnięte w poszczególnych okresach przez spółki Grupy Kapitałowej FERRUM pokazują uzależnienie rentowności również od wahań cen produktów na rynku. Spółki ograniczają możliwość zrealizowania się tego ryzyka poprzez śledzenie trendów występujących na rynku krajowym i zagranicznym oraz szybkie reagowanie na zachodzące zmiany.

Ryzyko handlowe

W obecnych warunkach wymiany handlowej prawie wszystkie firmy, w tym spółki, sprzedają produkty z odroczonym terminem płatności, a kredyt kupiecki stał się jednym z najważniejszych kredytów w obrocie gospodarczym. Taka sytuacja wywołuje powstawanie ryzyka handlowego, czyli ryzyka braku zapłaty w wyznaczonym terminie za należności powstałe z tytułu sprzedaży towarów lub usług. Spółki sprzedając wyroby z odroczonym terminem płatności, najczęściej narażone są na ryzyko handlowe w postaci:

- nieotrzymania zapłaty na skutek prawnej niewypłacalności dłużnika (odbiorcy), np. z powodu jego upadłości lub restrukturyzacji,
- przewlekłej zwłoki w zapłacie, tj. utrzymującym się braku wywiązywania się dłużnika (odbiorcy) ze zobowiązań płatniczych,

- obniżenia dotychczasowego limitu kredytowego dla danego klienta ze strony firmy ubezpieczeniowej, a nierzadko wręcz odmowa przyznania limitu kredytowego.

Jednym z najbardziej powszechnych i skutecznych narzędzi ograniczania ryzyka kredytu kupieckiego jest ubezpieczenie należności.

Ubezpieczenie należności, jako efektywne zarządzanie ryzykiem handlowym daje pewność, że w przypadku niewypłacalności dłużników (odbiorców) lub przewlekłej zwłoki w zapłacie, zostanie wypłacone odszkodowanie, jako rekompensata za poniesione straty finansowe. Odszkodowanie minimalizuje stratę z tytułu utraty należności, a tym samym pozwala zachować płynność finansową firmy. Istotne są również pozostałe funkcje ubezpieczenia należności, szczególnie właściwości prewencyjne. Ubezpieczenie należności, jako wyspecjalizowane narzędzie zarządzania ryzykiem handlowym, pozwala na kontrolę tego ryzyka poprzez zapobieganie stratom lub ich minimalizację.

Emitent i spółka ZKS FERRUM od kilku lat ubezpieczają należności handlowe. Aktualnie spółki ubezpieczają swoje należności w Towarzystwie Ubezpieczeń EULER HERMES S.A.

Ryzyko związane z konkurencją

Rynek, na którym działają spółki Grupy Kapitałowej FERRUM, charakteryzuje się znaczącą liczbą konkurentów. O przewadze konkurencyjnej decydują w szczególności wysoki poziom technologii oraz wiarygodność spełnienia wymagań standardów. Można spodziewać się dalszej konsolidacji rynku w ciągu najbliższych lat wokół największych podmiotów, gdyż obserwowanym trendem jest poszerzanie przez podmioty takie jak Emitent i ZKS FERRUM zakresu oferowanych wyrobów i usług w celu zapewnienia możliwie kompleksowej szerokiej oferty. Ważnym aspektem w odniesieniu do konkurencji jest też fakt, iż niewiele jest podmiotów, które oferują bardzo szeroki zakres asortymentu, co z powodzeniem realizuje Grupa Kapitałowa FERRUM.

5.11.3 Ryzyka finansowe

Działalność prowadzona przez spółki Grupy Kapitałowej FERRUM naraża je na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego:

- ryzyko walutowe,
- ryzyko zmian stóp procentowych,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko utraty płynności.

Ogólny program spółek z Grupy Kapitałowej dotyczący zarządzania ryzykiem finansowym skupia się przede wszystkim na zapewnieniu odpowiedniej płynności umożliwiającej realizację postawionych przez spółki zadań. Odpowiednia polityka, struktura organizacyjna i procedury wspierają działania związane z zarządzaniem ryzykiem finansowym.

Emitent dokonuje zakupów surowców zarówno w PLN, jak i w EURO. W EURO rozliczana jest także znacząca część sprzedaży Emitenta i ZKS FERRUM. Zakup surowców rozliczany w EURO stanowi naturalne zabezpieczenie ekspozycji walutowej Emitenta.

Ryzyko zmiany kursów walut

Emitent prowadzi działalność handlową na rynkach zagranicznych i narażony jest na ryzyko zmiany kursów walut, w szczególności kursu EURO. Ryzyko zmiany kursów walut wynika z przyszłych transakcji handlowych i ujętych aktywów i zobowiązań. W Spółce występuje

częściowo zjawisko naturalnego hedgingu wynikające z faktu realizacji zarówno zakupu jak i sprzedaży w EURO, jednak ze względu na występujące różnice w terminach rozliczenia transakcji zakupu i sprzedaży powstaje otwarta pozycja walutowa, którą Spółka może zabezpieczać poprzez transakcje typu forward w przypadku posiadania limitów skarbowych na transakcje pochodne.

FERRUM S.A. przyjęła do stosowania opracowaną politykę i procedurę zarządzania ryzykiem walutowym.

Ryzyko zmian stóp procentowych

Spółki Grupy Kapitałowej FERRUM tj. FERRUM i ZKS FERRUM narażone są na ryzyko zmian stopy procentowej w związku z częściowym finansowaniem swojej działalności kredytami bankowymi (opartymi na zmiennej stopie procentowej). Biorąc jednak pod uwagę tendencje rynkowe w ostatnim okresie można stwierdzić, że ryzyko zmiany stóp procentowych nie jest w obecnej sytuacji istotne.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe powstaje w przypadku środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, depozytów w bankach i instytucjach finansowych, a także zaangażowań kredytowych w odniesieniu do klientów spółek. W przypadku banków i instytucji finansowych akceptuje się jednostki o wysokiej wiarygodności. Spółka nie posiada ratingów instytucji finansowych.

FERRUM i ZKS FERRUM zawierają transakcje handlowe z firmami o potwierdzonej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Większość należności wynikających ze sprzedaży realizowanej przez spółki jest ubezpieczona przez towarzystwo ubezpieczeniowe. Niezależnie od tego na bieżąco monitoruje się stan należności celem ograniczenia ryzyka ich nieściągalności.

Ryzyko utraty płynności

Celem spółek Grupy Kapitałowej jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty, pożyczki, leasing i faktoring.

Głównym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem płynności jest bieżąca kontrola i planowanie poziomu płynności.

W celu ograniczenia powyższych zagrożeń spółki:

- analizują i zarządzają pozycją płynności krótko-, średnio-, i długoterminową,
- prognozują spodziewane i potencjalne wpływy i wydatki,
- analizują wpływ warunków rynkowych na pozycję płynności.

Zgodnie z zatwierdzoną „Strategią restrukturyzacji operacyjnej i finansowej Grupy Kapitałowej FERRUM” zidentyfikowana została konieczność pozyskania dodatkowego finansowania przez podmiot dominujący. W dniu 31 sierpnia 2017 r. spółka FERRUM zawarła z MW Asset Management Sp. z o.o., Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Fundusz), Mezzanine Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych oraz kontrolowaną przez Fundusz spółką celową Watchet Sp. z o.o. porozumienie w sprawie restrukturyzacji określonych zobowiązań FERRUM i umów pożyczek oraz uzgodnienie zmiany harmonogramu spłaty zobowiązań finansowych względem podmiotów finansujących.

Szczegółowe informacje na temat ww. porozumienia Spółka przekazała w raporcie bieżącym nr 46/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r., jak również w pkt 5.1. *Istotne dokonania lub niepowodzenia Emitenta zawierający podsumowanie najistotniejszych wydarzeń* niniejszego Sprawozdania.

Ryzyko zdarzeń nadzwyczajnych

W ramach prowadzonej działalności zidentyfikować można zagrożenia, na które Emitent nie ma wpływu i istnieje ryzyko przerw w działalności lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych takich jak pożary, powodzie, czy brak dostępu do mediów. Ryzyka zdarzeń nadzwyczajnych obejmują: szkody majątkowe, utratę zysku, odpowiedzialność cywilną z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Z tego powodu Spółka zawiera polisy ubezpieczeniowe mające na celu ograniczenie skutków zdarzeń nadzwyczajnych.

Tym samym zapewniona jest pełna, efektywna i długotrwała ochrona ubezpieczeniowa w zakresie następujących ryzyk:

- ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
- ubezpieczenie zysku utraconego wskutek ognia i innych zdarzeń losowych (BI),
- ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- ubezpieczenie sprzętu elektronicznego,
- ubezpieczenie maszyn i urządzeń od uszkodzeń,
- ubezpieczenie maszyn i urządzeń od szkód elektrycznych,
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub użytkowania mienia z włączeniem odpowiedzialności cywilnej za produkt,
- ubezpieczenie rzeczy w krajowym przewozie drogowym, kolejowym, lotniczym lub śródlądowym (cargo),
- ubezpieczenie ładunków w transporcie międzynarodowym innym niż morski,
- ubezpieczenie zysku utraconego wskutek awarii maszyn (MLOP).

Umowy generalne zawarte w kwietniu 2017 r. obejmują ochroną ubezpieczeniową następujące ryzyka:

- ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
- ubezpieczenie zysku utraconego wskutek ognia i innych zdarzeń losowych (BI),
- ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- ubezpieczenie sprzętu elektronicznego,
- ubezpieczenie maszyn i urządzeń od uszkodzeń,
- ubezpieczenie maszyn i urządzeń od szkód elektrycznych,
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub użytkowania mienia z włączeniem odpowiedzialności cywilnej za produkt,
- ubezpieczenie rzeczy w krajowym przewozie drogowym, kolejowym, lotniczym lub śródlądowym (cargo),
- ubezpieczenie ładunków w transporcie międzynarodowym innym niż morski,
- ubezpieczenie zysku utraconego wskutek awarii maszyn (MLOP).

Zakres ryzyk pokrytych ubezpieczeniem jest systematycznie poszerzany wraz z rosnącymi ubezpieczeniami oferowanymi przez ubezpieczycieli.

Z uwagi na wymagania ustawy o efektywności energetycznej w Spółce wdrożono System Zarządzania Energią określony w Polskiej Normie Systemów Zarządzania Energią w oparciu o standard ISO 50001.

Dodatkowo wdrożony System Zarządzania BHP i Zarządzania Środowiskowego zapewnia stały nadzór nad występującymi zagrożeniami środowiskowymi i BHP, a przestrzeganie ustanowionych zasad, utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Stąd też głównym celem wyznaczonym przez Zarząd jest zapobieganie wypadkom, chorobom zawodowym i zdarzeniom potencjalnie wypadkowym poprzez zapewnienie bezpieczeństwa dla pracowników, firm współpracujących i gości.

Priorytetem jest również stosowanie prośrodowiskowych rozwiązań technologicznych oraz zapobieganie powstającym w procesach produkcyjnych zanieczyszczeniom, a także doskonalenie metod minimalizowania negatywnych skutków oddziaływania na środowisko w ramach Systemu Zarządzania Środowiskowego.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Emitenta i spółki zależnej ZKS FERRUM w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona ich zdolności do kontynuowania działalności, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału. Spółki monitorują kapitał za pomocą wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako suma kredytów i pożyczek pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się, jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wraz z zadłużeniem netto.

5.12 Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej FERRUM

Na koniec września 2017 r. łączny stan zatrudnienia w Grupie Kapitałowej FERRUM wynosił 458 osób i obniżył się o 14 osób w stosunku do stanu na koniec 2016 r.

5.12.1 Zatrudnienie w FERRUM S.A.

W FERRUM S.A. według stanu na dzień 30 września 2017 r. zatrudnionych było 289 pracowników.

Tabela 16. Struktura zatrudnienia FERRUM S.A.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>30.09.2017 osoby</i>	<i>31.12.2016 osoby</i>	<i>Zmiana w osobach</i>
Stanowiska robotnicze	222	234	-12
Stanowiska nierobotnicze	67	70	-3
Razem:	289	304	-15

Zatrudnienie w Spółce wg stanu na 30 września 2017 r. w stosunku do stanu na koniec 2016 r. obniżyło się o 15 osób.

5.12.2 Zatrudnienie w ZKS FERRUM S.A.

W ZKS FERRUM S.A. według stanu na dzień 30 września 2017 r. było zatrudnionych 168 pracowników.

Tabela 17. Struktura zatrudnienia ZKS FERRUM S.A.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>30.09.2017 osoby</i>	<i>31.12.2016 osoby</i>	<i>Zmiana w osobach</i>
Stanowiska robotnicze	126	124	+2
Stanowiska nierobotnicze	42	43	-1
Razem:	168	167	+1

Zatrudnienie w Spółce w ciągu 9 m-cy 2017 r. w stosunku do stanu na koniec 2016 r. wzrosło o 1 osobę.

5.12.3 Zatrudnienie w FERRUM MARKETING Sp. z o.o.

Spółka zależna FERRUM MARKETING sp. z o.o. na dzień 30 września 2017 r. zatrudniała 1 osobę i stan ten nie zmienił się w stosunku do stanu na koniec 2016 r.

5.13 Inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez Emitenta

W III kwartale 2017 r. nie wystąpiły inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego Emitenta i Grupy Kapitałowej poza przedstawionymi w sprawozdaniu.

6 Podpisy osób uprawnionych do reprezentacji Emitenta

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu ds.
Finansowych i Restrukturyzacji

Krzysztof Kasprzycki

Włodzimierz Kasztalski

Grzegorz Kowalik